

Bölüm 9: emu8086.inc Kütüphanesi

Mikroişlemciler

INCLUDE direktifi

Makrolar

PUTC · GOTOXY

PRINT · PRINTN

İmleç makroları

Prosedürler

Sayı okuma / yazma

PTHS ve yığın

Örnek programlar

Sercan KÜLCÜ · Giresun Üniversitesi · Elektrik-Elektronik Mühendisliği

Öğrenme Çıktıları

INCLUDE

Bir kütüphane dosyasını kaynağa eklemeyi ve derleyicinin dosyayı nerede aradığını açıklamak.

Makrolar

`PUTC` , `GOTOXY` , `PRINT` , `PRINTN`

gibi makroların neye genişlediğini göstermek.

Prosedürler

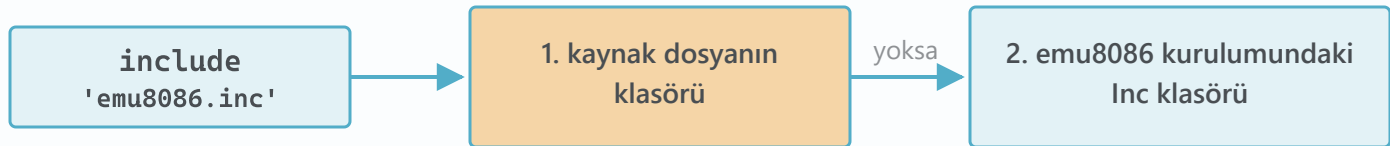
`DEFINE_...` ve `CALL` ile hazır prosedürleri (sayı okuma/yazma, dizgi yazdırma) kullanmak.

Örnek programlar

Kütüphane makro ve prosedürleriyle sayı okuyan, hesaplayan ve ekranı düzenleyen programlar yazmak.

Ortak Fonksiyonlar Kütüphanesi

- Programlamayı kolaylaştırmak için sık kullanılan bazı işlevler hazır olarak bulunur.
- Başka dosyalarda tanımlanan işlevler **INCLUDE** direktifi ile kullanılır.
- `emu8086.inc` içindeki herhangi bir işlevi kullanmak için kaynak dosyanın başına `include` `'emu8086.inc'` yazılır.
- Bu kütüphane, emu8086 platformunda sık kullanılan ekran, klavye ve sayı işlevlerini içerir.

bulunan dosyanın içeriği, include satırının yerine eklenir

INCLUDE bir *direktiftir*: işlemci komutu üretmez, derleme sırasında metin ekler.

INCLUDE Sonrası Kaynak

```
; include satırının yerine:
PUTC MACRO char      ; şablon: 0 bayt
...
ENDM
GOTOXY MACRO col, row
...
ENDM
DEFINE_SCAN_NUM MACRO
...
; prosedür şablonu
ENDM
; programın kendisi:
ORG 100h
PUTC 'A'              ; burada 8 bayt
RET
```

- Assembler `include` satırını dosyanın metniyle değiştirir; ardından kaynağı tek parça olarak derler.
- Makro tanımı yalnızca bir **şablondur**: kullanılmayan makro programa tek bayt eklemesiz.
- Kod, makronun **kullanıldığı yerde** oluşur: `PUTC 'A'` açılınca 8 baytlık komut dizisi üretir.
- Prosedürler de makroların içinde saklanır (`DEFINE_...`): `DEFINE_` satırı yazılmayan prosedürün kodu programa hiç girmez.
- Kütüphanenin tamamını eklemek programı büyütmez; program boyutunu yalnızca kullanılan makrolar ve tanımlanan prosedürler belirler.

Çalışan programda "emu8086.inc" diye bir şey yoktur: bellekte yalnızca açılmış komutlar ve tanımlanmış prosedürler bulunur.

Kütüphanede Neler Var?

Makrolar · doğrudan kullanılır

Makro	Görev
<code>PUTC char</code>	tek karakter yaz
<code>GOTOXY col, row</code>	imleci konumlandır
<code>PRINT string</code>	dizgi yaz
<code>PRINTN string</code>	dizgi yaz + yeni satır
<code>CURSOROFF</code>	imleci gizle
<code>CURSORON</code>	imleci göster

Prosedürler · `DEFINE_` + `CALL`

Prosedür	Görev
<code>PRINT_STRING</code>	DS:SI'deki dizgiyi yaz
<code>PTDIS</code>	CALL'dan sonraki dizgiyi yaz
<code>GET_STRING</code>	klavyeden dizgi oku
<code>CLEAR_SCREEN</code>	ekranı temizle
<code>SCAN_NUM</code>	sayı oku → CX
<code>PRINT_NUM</code>	AX'i işaretli yaz
<code>PRINT_NUM_UNSI</code>	AX'i işaretsiz yaz

Makrolar kullanıldıkları yere **kopyalanır**; prosedürler bir kez tanımlanır ve `CALL` ile **çağrılır**.

MAKROLAR

Ekran Makroları

Makro	Ne yapar?	Arka planda
PUTC char	Geçerli imleç konumuna bir ASCII karakter yazar.	INT 10h , AH = 0Eh
GOTOXY col, row	İmleci verilen sütun ve satıra konumlandırır.	INT 10h , AH = 02h
PRINT string	Verilen dizgiyi yazar.	0Eh ile karakter karakter
PRINTN string	PRINT ile aynı; sonuna CR + LF (13, 10) ekleyerek yeni satıra geçer.	0Eh ile karakter karakter
CURSROFF	Metin imlecini kapatır (gizler).	INT 10h , AH = 01h
CURSROON	Metin imlecini açar.	INT 10h , AH = 01h

Makro parametreleri sabit, yazmaç ya da değişken olabilir: PUTC 65 , PUTC 'B' , PUTC AL .

MAKROLAR

PUTC ve GOTOXY Neye Genişler?

PUTC 'A'

```
PUSH AX      ; AX'i koru
MOV AL, 'A'   ; parametre
MOV AH, 0Eh   ; teletype
INT 10h
POP AX        ; AX geri
```

5 komut, **8 bayt**. Yazmaçlar korunur; çağıran kod etkilenmez.

GOTOXY 10, 5

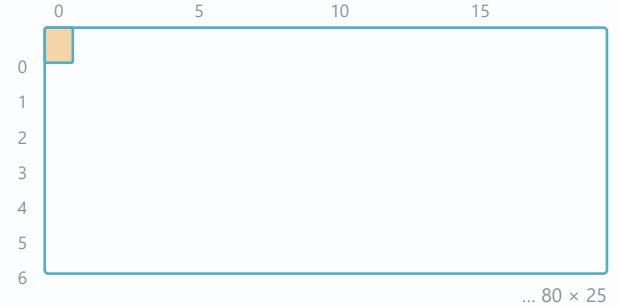
```
PUSH AX
PUSH BX
PUSH DX
MOV AH, 02h   ; imleç konumla
MOV DH, 5     ; satır (row)
MOV DL, 10    ; sütun (col)
MOV BH, 0     ; sayfa 0
INT 10h
POP DX
POP BX
POP AX
```

Parametre sırası **sütun, satır**dır (x, y); BIOS'ta sütun **DL**'ye, satır **DH**'ye gider. Sol üst köşe (0, 0), sağ alt köşe (79, 24).

Kod İzleme: PRINT, GOTOXY, PUTC

```

▶ include emu8086.inc
2  ORG    100h
3  PRINT  'Hello World!'
4  GOTOXY 10, 5
5  PUTC  65          ; 65 - is an ASCII code for 'A'
6  PUTC  'B'
7  RET              ; return to operating system.
8  END              ; directive to stop the compiler.
    
```


`include` : makro tanımları derleme sırasında eklenir; kod üretilmez.

Adım 1 / 7

DEĞİŞKENLER

sütun = 0

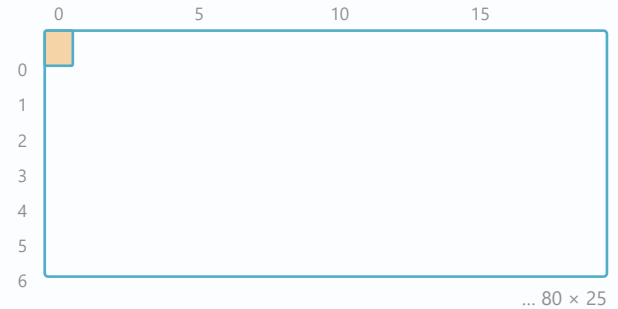
satır = 0

Kod İzleme: PRINT, GOTOXY, PUTC

```

1 include emu8086.inc
2
3 ► ORG 100h
4 PRINT 'Hello World!'
5 GOTOXY 10, 5
6 PUTC 65          ; 65 - is an ASCII code for 'A'
7 PUTC 'B'
8 RET              ; return to operating system.
9 END              ; directive to stop the compiler.

```


ORG 100h : COM programı 100h'den başlar.

Adım 2 / 7

DEĞİŞKENLER

sütun = 0

satır = 0

Kod İzleme: PRINT, GOTOXY, PUTC

```
1 include emu8086.inc
2 ORG 100h
3 ► PRINT 'Hello World!'
4 GOTOXY 10, 5
5 PUTC 65 ; 65 - is an ASCII code for 'A'
6 PUTC 'B'
7 RET ; return to operating system.
8 END ; directive to stop the compiler.
```

0 5 10 15
0 H e l l o W o r l d !
1
2
3
4
5
6
... 80 × 25

PRINT : 12 karakter (0–11. sütun) yazılır;
imleç 12. sütunda.

Adım 3 / 7

DEĞİŞKENLER

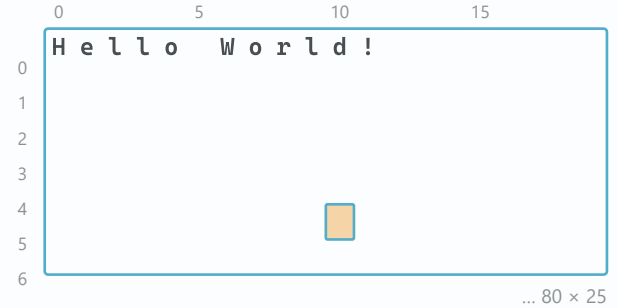
sütun = 12

satır = 0

Kod İzleme: PRINT, GOTOXY, PUTC

```

1 include emu8086.inc
2 ORG 100h
3 PRINT 'Hello World!'
4 ► GOTOXY 10, 5
5 PUTC 65 ; 65 - is an ASCII code for 'A'
6 PUTC 'B'
7 RET ; return to operating system.
8 END ; directive to stop the compiler.
    
```


GOTOXY 10, 5 : imleç 10. sütun, 5. satıra taşınır. Ekrana bir şey yazılmaz.

Adım 4 / 7

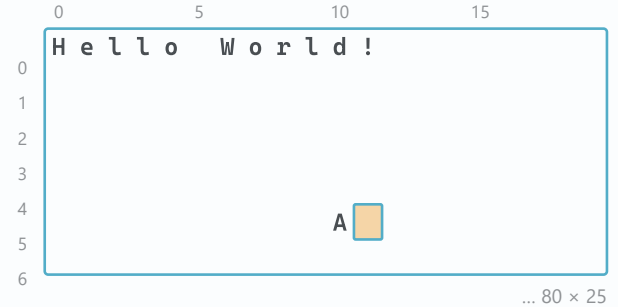
DEĞİŞKENLER

sütun = 10

satır = 5

Kod İzleme: PRINT, GOTOXY, PUTC

```
1 include emu8086.inc
2 ORG 100h
3 PRINT 'Hello World!'
4 GOTOXY 10, 5
▶ 5 PUTC 65 ; 65 - is an ASCII code for 'A'
6 PUTC 'B'
7 RET ; return to operating system.
8 END ; directive to stop the compiler.
```


PUTC 65 : 65 = 41h = 'A' yazılır, imleç 11. sütuna geçer.

Adım 5 / 7

DEĞİŞKENLER

sütun = 11

satır = 5

Kod İzleme: PRINT, GOTOXY, PUTC

```

1 include emu8086.inc
2 ORG 100h
3 PRINT 'Hello World!'
4 GOTOXY 10, 5
5 PUTC 65 ; 65 - is an ASCII code for 'A'
▶ PUTC 'B'
7 RET ; return to operating system.
8 END ; directive to stop the compiler.
    
```

0 H e l l o W o r l d !
 1
 2
 3
 4 A B
 5
 6
 ... 80 x 25

PUTC 'B' : karakter sabiti doğrudan verilebilir.

Adım 6 / 7

DEĞİŞKENLER

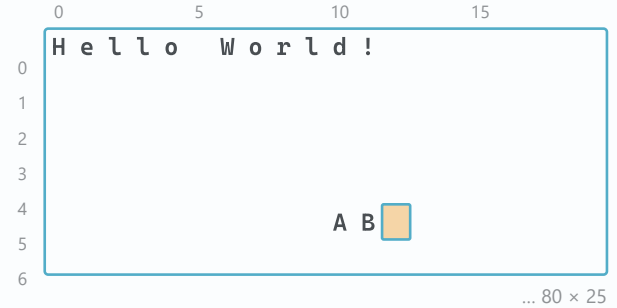
sütun = 12

satır = 5

Kod İzleme: PRINT, GOTOXY, PUTC

```

1 include emu8086.inc
2 ORG 100h
3 PRINT 'Hello World!'
4 GOTOXY 10, 5
5 PUTC 65 ; 65 - is an ASCII code for 'A'
6 PUTC 'B'
▶ RET ; return to operating system.
8 END ; directive to stop the compiler.
    
```


RET : DOS'a dönüş. **END** yalnızca derleyiciye "kaynak bitti" der.

Adım 7 / 7

DEĞİŞKENLER

sütun = 12

satır = 5

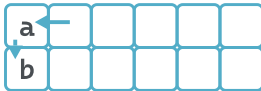
PRINTN ve İmleç Makroları

PRINT ile PRINTN

`PRINT 'a'` ardından `PRINT 'b'` → `ab`
aynı satırda.

`PRINTN 'a'` ardından `PRINT 'b'` → `a`
ve alt satırda `b`.

CR (13) imleci satır başına, **LF** (10) bir alt satıra götürür; yeni satır için ikisi birden gerekir.

CR (13): satır başı

LF (10): alt satır

CUSOROFF / CUSORON

İmleç şeklini ayarlayan `INT 10h`, `AH = 01h` kullanılır: `CH` = başlangıç, `CL` = bitiş tarama satırı.

`CH`'nin 5. biti 1 yapılıncı imleç **gizlenir**; `CUSORON` normal şekli geri yükler.

Oyun veya menü ekranlarında yanıp sönen imleci saklamak için kullanılır.

`PRINTN 'Ad Soyad:'` ; yazıp alt satıra geç

`CUSOROFF`

`GOTOXY 30, 12`

`PRINT 'Merhaba'`

`CUSORON`

PUTC ile Kontrol Karakterleri

Kod	Ad	PUTC ile verilince
07h	BEL	Hoparlörden kısa bir bip; imleç yerinden oynamaz.
08h	BS (geri)	İmleç bir sola gider; karakteri silmez . 0. sütunda etkisizdir.
0Ah	LF (satır besleme)	İmleç bir alt satıra iner, sütun değişmez . Son satırda ekran bir satır yukarı kayar.
0Dh	CR (satır başı)	İmleç aynı satırın 0. sütununa döner; satırdaki yazı yerinde kalır.

Yeni satır = CR + LF

PRINTN'in eklediği 13, 10 çifti bu iki hareketin birleşimidir: önce satır başı, sonra alt satır. Sıra ters olsa da (10, 13) imleç aynı yere varır.

Ekranda silme

Bir karakteri silmek için üçlü kullanılır: PUTC 8, PUTC ' ', PUTC 8. Sola git, boşlukla üstüne yaz, yine sola dön. Kütüphanenin geri silme işleyen prosedürleri de ekranı böyle düzeltir.

Kod İzleme: CR ve LF Ayır Ayrı

```
1 ORG 100h
▶ MOV AH, 0Eh ; teletype
▶ MOV AL, 'a'
▶ INT 10h
5 MOV AL, 'b'
6 INT 10h
7 MOV AL, 10 ; yalnız LF
8 INT 10h
9 MOV AL, 'c'
10 INT 10h
11 MOV AL, 13 ; yalnız CR
12 INT 10h
13 MOV AL, 'd'
14 INT 10h
15 RET
```

AL imleç (sütun, satır)

61h

(1, 0)

ekran

a

AH = 0Eh bu örnekte bir kez yüklenir; INT 10h
AL'deki 'a'yı yazar ve imleci bir sağa, (1, 0) konumuna götürür.

Adım 1 / 6

DEĞİŞKENLER

AL = 61h

imleç = (1, 0)

ÇIKTI

a

Kod İzleme: CR ve LF Ayır Ayrı

```
1 ORG 100h
2 MOV AH, 0Eh ; teletype
3 MOV AL, 'a'
4 INT 10h
▶ MOV AL, 'b'
▶ INT 10h
7 MOV AL, 10 ; yalnız LF
8 INT 10h
9 MOV AL, 'c'
10 INT 10h
11 MOV AL, 13 ; yalnız CR
12 INT 10h
13 MOV AL, 'd'
14 INT 10h
15 RET
```

AL

62h

imleç (sütun, satır)

(2, 0)

ekran

a b

'b' yazılır; imleç (2, 0).

Adım 2 / 6

DEĞİŞKENLER

AL = 62h

imleç = (2, 0)

ÇIKTI

ab

Kod İzleme: CR ve LF Ayır Ayrı

```
1 ORG 100h
2 MOV AH, 0Eh ; teletype
3 MOV AL, 'a'
4 INT 10h
5 MOV AL, 'b'
6 INT 10h
7 ► MOV AL, 10 ; yalnız LF
8 ► INT 10h
9 MOV AL, 'c'
10 INT 10h
11 MOV AL, 13 ; yalnız CR
12 INT 10h
13 MOV AL, 'd'
14 INT 10h
15 RET
```

AL imleç (sütun, satır)

0Ah

(2, 1)

ekran

a b

Yalnız LF (10): imleç bir alt satıra iner ama sütun 2'de kalır: (2, 1).

Adım 3 / 6

DEĞİŞKENLER

AL = 0Ah

imleç = (2, 1)

ÇIKTI

ab

Kod İzleme: CR ve LF Ayırık

```
1 ORG 100h
2 MOV AH, 0Eh ; teletype
3 MOV AL, 'a'
4 INT 10h
5 MOV AL, 'b'
6 INT 10h
7 MOV AL, 10 ; yalnız LF
8 INT 10h
9 MOV AL, 'c'
10 INT 10h
11 MOV AL, 13 ; yalnız CR
12 INT 10h
13 MOV AL, 'd'
14 INT 10h
15 RET
```

AL imleç (sütun, satır)

63h

(3, 1)

ekran

a b

c

'c' alt satırın 2. sütununa yazılır: satırlar "merdiven" gibi kayar.

Adım 4 / 6

DEĞİŞKENLER

AL = 63h

imleç = (3, 1)

ÇIKTI

ab

c

Kod İzleme: CR ve LF Ayır Ayrı

```
1 ORG 100h
2 MOV AH, 0Eh ; teletype
3 MOV AL, 'a'
4 INT 10h
5 MOV AL, 'b'
6 INT 10h
7 MOV AL, 10 ; yalnız LF
8 INT 10h
9 MOV AL, 'c'
10 INT 10h
11 ► MOV AL, 13 ; yalnız CR
12 ► INT 10h
13 MOV AL, 'd'
14 INT 10h
15 RET
```

AL

0Dh

imleç (sütun, satır)

(0, 1)

ekran

a b

c

Yalnız CR (13): imleç aynı satırın başına döner, (0, 1).
Satırdaki c silinmez.

Adım 5 / 6

DEĞİŞKENLER

AL = 0Dh

imleç = (0, 1)

ÇIKTI

ab

c

Kod İzleme: CR ve LF Ayırık

```
1  ORG  100h
2  MOV  AH, 0Eh      ; teletype
3  MOV  AL, 'a'
4  INT  10h
5  MOV  AL, 'b'
6  INT  10h
7  MOV  AL, 10        ; yalnız LF
8  INT  10h
9  MOV  AL, 'c'
10 INT  10h
11 MOV  AL, 13        ; yalnız CR
12 INT  10h
13 ► MOV AL, 'd'
14 ► INT  10h
15 RET
```

AL

64h

imleç (sütun, satır)

(1, 1)

ekran

a	b
d	c

'd' 0. sütuna yazılır. Ekranda "ab" ve altında "d c". Düzgün yeni satır için 13 ve 10 birlikte gerekir.

Adım 6 / 6

DEĞİŞKENLER

AL = 64h

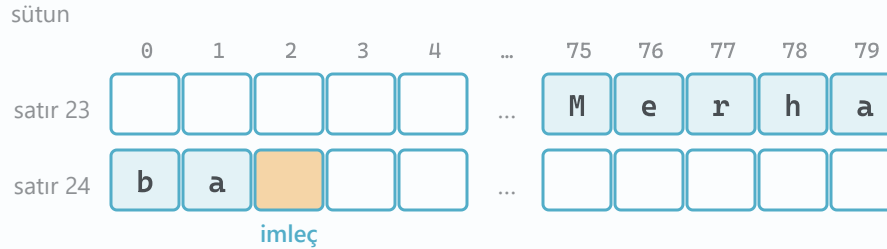
imleç = (1, 1)

ÇIKTI

```
ab
d c
```

Satır Sonu ve Ekran Kayması

- 0Eh hizmeti 79. sütuna yazdıktan sonra imleci kendiliğinden alt satırın başına geçirir; PRINT uzun bir dizgiyi bu yüzden kesmeden sürdürür.
- İmleç son satırdayken (24) alt satıra geçmek gerekirse ekranın tamamı **bir satır yukarı kayar**: en üst satır kaybolur, en alta boş bir satır gelir.
- Örnek: `GOTOXY 75, 24` ardından `PRINT 'Merhaba'`. "Merha" 75–79. sütunlara yazılır; "ba" için ekran kayar. Sonuçta "Merha" 23. satırda, "ba" 24. satırın başında, imleç (2, 24) konumundadır.
- GOTOXY ve PUTC sınır denetimi yapmaz: konumlar 0–79 (sütun) ve 0–24 (satır) aralığında tutulmalıdır.

Demo: GOTOXY Ekranı

80 × 25 metin ekranında bir hücre seçilince imleci oraya götüren makro, BIOS yazmaçları ve video belleğindeki karşılığı gösterilir.

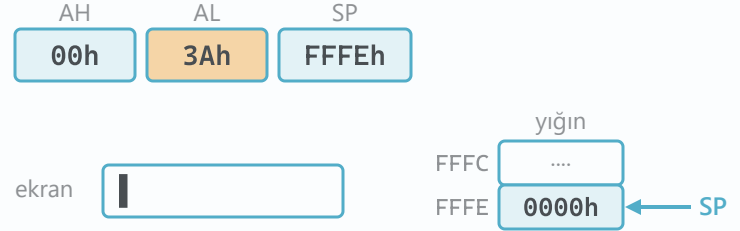
PUTC
karakteri

temizle

GOTOXY 0, 0 → MOV DL,0 · MOV DH,0 · AH=02h · INT 10h
video belleği: B800:0000h (karakter), B800:0001h (renk)

Kod İzleme: AAM ve PUTC ile İki Basamak

```
1 ORG 100h
2 ► MOV AL, 58
3 AAM ; AH = 5, AL = 8
4 ADD AX, 3030h ; '5', '8'
5 PUSH AX ; PUTC AH açılımı
6 MOV AL, AH
7 MOV AH, 0Eh
8 INT 10h
9 POP AX ; AX geri: 3538h
10 PUSH AX ; PUTC AL açılımı
11 MOV AL, AL
12 MOV AH, 0Eh
13 INT 10h
14 POP AX
15 RET
```


AL = 58 (3Ah). Hedef: sayıyı iki onluk basamak olarak yazmak.

Adım 1 / 7

DEĞİŞKENLER

AH = 00h

AL = 3Ah

SP = FFEh

ÇIKTI

Kod İzleme: AAM ve PUTC ile İki Basamak

```
1 ORG 100h
2 MOV AL, 58
3 ► AAM ; AH = 5, AL = 8
4 ADD AX, 3030h ; '5', '8'
5 PUSH AX ; PUTC AH açılımı
6 MOV AL, AH
7 MOV AH, 0Eh
8 INT 10h
9 POP AX ; AX geri: 3538h
10 PUSH AX ; PUTC AL açılımı
11 MOV AL, AL
12 MOV AH, 0Eh
13 INT 10h
14 POP AX
15 RET
```

AH AL SP

05h 08h FFEh

ekran

FFFC

yığın

....

FFFE

0000h

← SP

AAM AL'yi 10'a böler: AH = 5 (onlar), AL = 8 (birler).
Yalnızca AL bölündüğü için sayı 0–99 aralığında olmalıdır.

Adım 2 / 7

DEĞİŞKENLER

AH = 05h

AL = 08h

SP = FFEh

ÇIKTI

Kod İzleme: AAM ve PUTC ile İki Basamak

```

1  ORG  100h
2  MOV  AL, 58
3  AAM                                ; AH = 5, AL = 8
4  ► ADD AX, 3030h                    ; '5', '8'
5  PUSH AX                            ; PUTC AH açılımı
6  MOV  AL, AH
7  MOV  AH, 0Eh
8  INT  10h
9  POP  AX                            ; AX geri: 3538h
10 PUSH AX                            ; PUTC AL açılımı
11 MOV  AL, AL
12 MOV  AH, 0Eh
13 INT  10h
14 POP  AX
15 RET

```

AH AL SP

35h	38h	FFFEh
-----	-----	-------

ekran

I

FFFC

yığın

....

FFFE

0000h

← SP

ADD AX, 3030h iki bayta birden 30h ekler: AH = '5' (35h), AL = '8' (38h).

Adım 3 / 7

DEĞİŞKENLER

AH = 35h

AL = 38h

SP = FFEh

ÇIKTI

Kod İzleme: AAM ve PUTC ile İki Basamak

```
1 ORG 100h
2 MOV AL, 58
3 AAM ; AH = 5, AL = 8
4 ADD AX, 3030h ; '5', '8'
5 ► PUSH AX ; PUTC AH açılımı
6 MOV AL, AH
7 MOV AH, 0Eh
8 INT 10h
9 POP AX ; AX geri: 3538h
10 PUSH AX ; PUTC AL açılımı
11 MOV AL, AL
12 MOV AH, 0Eh
13 INT 10h
14 POP AX
15 RET
```

AH AL SP

35h	38h	FFCh
-----	-----	------

ekran

FFFC

yığın

3538h

← SP

FFFE

0000h

PUTC AH açılımı: önce AX (3538h) yığına, SP = FFFCh.

Adım 4 / 7

DEĞİŞKENLER

AH = 35h

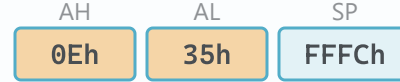
AL = 38h

SP = FFFCh

ÇIKTI

Kod İzleme: AAM ve PUTC ile İki Basamak

```
1 ORG 100h
2 MOV AL, 58
3 AAM ; AH = 5, AL = 8
4 ADD AX, 3030h ; '5', '8'
5 PUSH AX ; PUTC AH açılımı
▶ MOV AL, AH
▶ MOV AH, 0Eh
▶ INT 10h
9 POP AX ; AX geri: 3538h
10 PUSH AX ; PUTC AL açılımı
11 MOV AL, AL
12 MOV AH, 0Eh
13 INT 10h
14 POP AX
15 RET
```


MOV AL, AH ve MOV AH, 0Eh : AX = 0E35h, birler basamağı yazmaçtan silindi. INT 10h ekrana 5 yazar.

Adım 5 / 7

DEĞİŞKENLER

AH = 0Eh

AL = 35h

SP = FFCCh

ÇIKTI

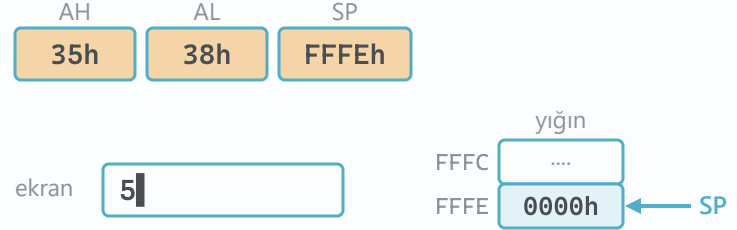
5

Kod İzleme: AAM ve PUTC ile İki Basamak

```

1  ORG  100h
2  MOV  AL, 58
3  AAM                      ; AH = 5, AL = 8
4  ADD  AX, 3030h           ; '5', '8'
5  PUSH AX                  ; PUTC AH açılımı
6  MOV  AL, AH
7  MOV  AH, 0Eh
8  INT  10h
9  ► POP AX                  ; AX geri: 3538h
10 PUSH AX                  ; PUTC AL açılımı
11 MOV  AL, AL
12 MOV  AH, 0Eh
13 INT  10h
14 POP  AX
15 RET

```


POP AX : AX = 3538h geri geldi; '8' yeniden AL'de.

Adım 6 / 7

DEĞİŞKENLER

AH = 35h

AL = 38h

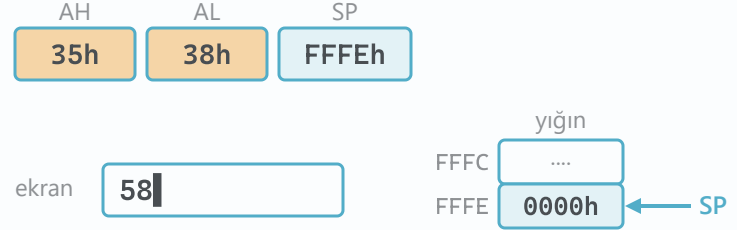
SP = FFEh

ÇIKTI

5

Kod İzleme: AAM ve PUTC ile İki Basamak

```
1 ORG 100h
2 MOV AL, 58
3 AAM           ; AH = 5, AL = 8
4 ADD AX, 3030h ; '5', '8'
5 PUSH AX      ; PUTC AH açılımı
6 MOV AL, AH
7 MOV AH, 0Eh
8 INT 10h
9 POP AX       ; AX geri: 3538h
▶ PUSH AX      ; PUTC AL açılımı
▶ MOV AL, AL
▶ MOV AH, 0Eh
▶ INT 10h
▶ POP AX
15 RET
```


PUTC AL açılımı aynı kalıpla çalışır (MOV AL, AL zararsızdır). Ekranda 58; AX yine 3538h. PUTC AX'i koruduğu için iki basamak ayrı bir yazmaca kopyalanmadan yazılabildi.

Adım 7 / 7

DEĞİŞKENLER

AH = 35h

AL = 38h

SP = FFEh

ÇIKTI

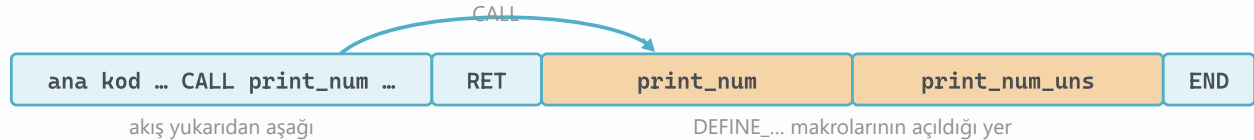
58

Prosedür Kullanımı: DEFINE_ ve CALL

```
include 'emu8086.inc'
ORG 100h
...
CALL print_num ; kullan
...
RET

DEFINE_PRINT_NUM ; tanımla
DEFINE_PRINT_NUM_UN
END
```

- Her prosedür, `END` direktifinden önce kendi `DEFINE_...` makrosuyla **bir kez** tanımlanmalıdır.
- `DEFINE_...` makrosu, prosedürün kodunu bulunduğu yere açar.
- Tanımlar genellikle `RET` 'ten sonra konur: aksi hâlde işlemci akış içinde prosedür koduna girer.
- Kodda prosedür adıyla `CALL` yapılır; adlar küçük harfle yazılır (`print_num`).
- `PRINT_NUM` , işini yaparken `PRINT_NUM_UN` 'yi çağırır; ikisi birlikte tanımlanmalıdır.

PROSEDÜRLER

Girdi ve Çıktı Yazmaçları

Prosedür	Girdi	Çıktı	Ayrıntı
PRINT_STRING	DS:SI = dizgi adresi	—	dizgi 0 ile bitmeli
PTHIS	dizgi CALL'ın hemen ardında	—	dönüş adresini kendisi iletir
GET_STRING	DS:DI = tampon, DX = boyut	tamponda 0 ile biten dizgi	en fazla DX – 1 karakter
CLEAR_SCREEN	—	—	imleç (0, 0) konumuna gider
SCAN_NUM	klavye	CX (işaretli)	CX'teki eski değer kaybolur
PRINT_NUM	AX (işaretli)	—	PRINT_NUM_UNNS de tanımlı olmalı
PRINT_NUM_UNNS	AX (işaretsiz)	—	0 ... 65 535

Kütüphane prosedürleri kullandıkları diğer yazmaçları girişte yığına saklar, çıkışta geri yükler; değişen tek yazmaç çıktı yazmacıdır. CX'te bir döngü sayacı tutan program, SCAN_NUM'ı çağırmadan önce sayacı kendisi saklamalıdır (PUSH CX ... POP CX).

Dizgi Prosedürleri

PRINT_STRING

- Null (0) ile sonlanan dizgiyi geçerli imleç konumuna yazar.
- Dizginin adresi **DS:SI**'den alınır.
- Tanım: `DEFINE_PRINT_STRING` .

```
LEA SI, msg
CALL print_string
msg DB 'Merhaba', 0
```

PTTHIS

- Null ile sonlanan dizgiyi yazar.
- Dizginin adresini **yığından** alır: dizgi, `CALL` 'dan hemen sonra tanımlanır.
- Tanım: `DEFINE_PTHIS` .

```
CALL pthis
DB 'Merhaba', 0
; buradan devam eder
```

PRINT makrosu her kullanımda kodu kopyalar; PRINT_STRING ve PTHIS ise tek kopya kodla istenen sayıda dizgi yazar.

Dizgi Yazdırma Yolları

Yöntem	Dizgi nerede?	Sonlandırıcı	Adres nasıl verilir?	Uygun olduğu durum
<code>PRINT 'metin'</code>	kodun içinde (makro açılımı)	0 (makro ekler)	makro kendisi alır (CS:SI)	bir kez yazılan sabit ileti
<code>PRINT_STRING</code>	veri alanında	0	DS:SI	birden çok yerde yazılan ya da çalışırken oluşan dizgi
<code>PTTHIS</code>	CALL'ın hemen ardında	0	yığındaki dönüş adresi	çok sayıda kısa sabit ileti
<code>INT 21h</code> , AH = 09h	veri alanında	<code>'\$'</code>	DS:DX	kütüphanesiz DOS programı

Sonlandırıcı yazılamaz

'\$' ile biten dizgide '\$' karakteri, 0 ile biten dizgide 0 baytı yazdırılamaz; dizgi orada biter.

Tampon ve yöntem uyumu

GET_STRING'in doldurduğu tampon 0 ile biter: doğrudan PRINT_STRING ile yazılır. AH = 09h ile yazılırsa '\$' bulunana kadar bellekteki baytlar ekrana dökülür.

GET_STRING ve CLEAR_SCREEN

GET_STRING

- Kullanıcıdan null ile sonlanan bir dizgi alır.
- Dizgi **DS:DI**'deki tampona (buffer) yazılır.
- **DX** = tampon boyutu; sona 0 eklendiği için en fazla $DX - 1$ karakter alınır.
- **Enter** tuşuna basılınca giriş durur.
- Tanım: `DEFINE_GET_STRING` .

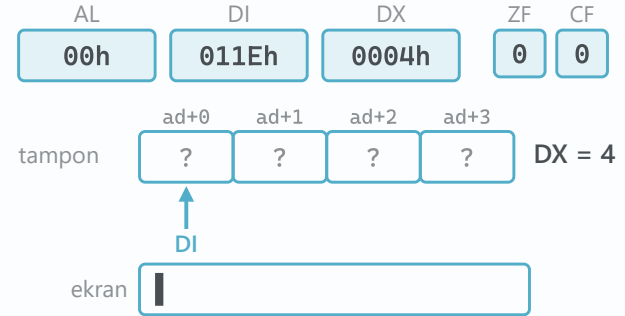
CLEAR_SCREEN

- Ekranı temizler ve imleci en üste (0, 0) taşır.
- Tanım: `DEFINE_CLEAR_SCREEN` .

```
LEA DI, ad           ; tampon
MOV DX, 20           ; boyut
CALL get_string
CALL clear_screen
LEA SI, ad
CALL print_string
RET
ad DB 20 DUP(0)
```

Kod İzleme: GET_STRING Mantığı (DX = 4)

```
► LEA DI, ad      ; tampon adresi
► MOV DX, 4       ; tampon boyutu
3 oku: CMP DX, 1  ; 0 için 1 bayt kalsın
4 JBE bitti
5 MOV AH, 01h
6 INT 21h        ; AL = tuş (yankılı)
7 CMP AL, 13     ; Enter mi?
8 JE bitti
9 MOV [DI], AL   ; tampona yaz
10 INC DI
11 DEC DX
12 JMP oku
13 bitti: MOV BYTE PTR [DI], 0
14 RET
15 ad DB 4 DUP(?)
```


GET_STRING okuma döngüsünün sadeleştirilmiş eşdeğeri (kütüphanedeki sürüm geri silmeyi de işler). DI = tampon, DX = 4 bayt; kullanıcı "Ece" yazacak.

Adım 1 / 8

DEĞİŞKENLER

AL = 00h

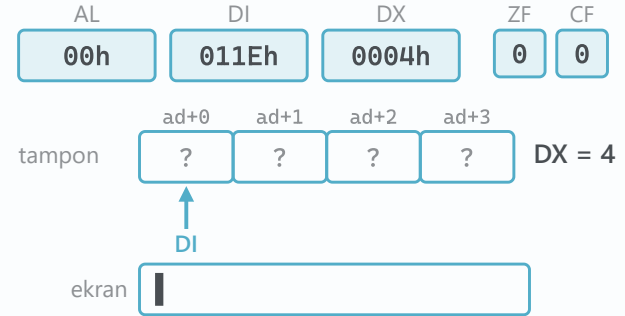
DI = ad+0

DX = 4

ÇIKTI

Kod İzleme: GET_STRING Mantığı (DX = 4)

```
1 LEA DI, ad ; tampon adresi
2 MOV DX, 4 ; tampon boyutu
▶ oku: CMP DX, 1 ; 0 için 1 bayt kalsın
▶ JBE bitti
5 MOV AH, 01h
6 INT 21h ; AL = tuş (yankılı)
7 CMP AL, 13 ; Enter mi?
8 JE bitti
9 MOV [DI], AL ; tampona yaz
10 INC DI
11 DEC DX
12 JMP oku
13 bitti: MOV BYTE PTR [DI], 0
14 RET
15 ad DB 4 DUP(?)
```


4 > 1: tamponda karakter ve sondaki 0 için yer var →
JBE atlamaz.

Adım 2 / 8

DEĞİŞKENLER

AL = 00h

DI = ad+0

DX = 4

ÇIKTI

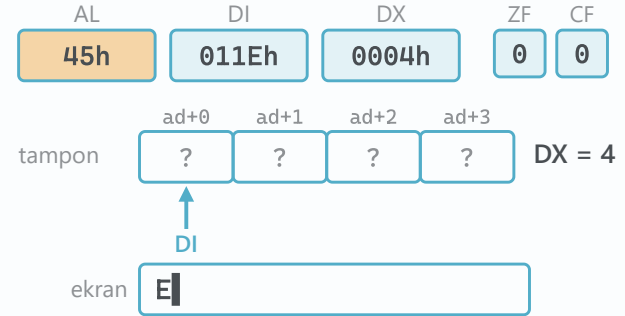

Kod İzleme: GET_STRING Mantığı (DX = 4)

```

1 LEA DI, ad      ; tampon adresi
2 MOV DX, 4       ; tampon boyutu
3 oku: CMP DX, 1  ; 0 için 1 bayt kalsın
4 JBE bitti
▶ MOV AH, 01h
▶ INT 21h         ; AL = tuş (yankılı)
▶ CMP AL, 13      ; Enter mi?
▶ JE bitti
9 MOV [DI], AL    ; tampona yaz
10 INC DI
11 DEC DX
12 JMP oku
13 bitti: MOV BYTE PTR [DI], 0
14 RET
15 ad DB 4 DUP(?)

```


INT 21h, AH = 01h: 'E' okunup ekrana yankılanır.
Enter (13) değil → JE atlamaz.

Adım 3 / 8

DEĞİŞKENLER

AL = 45h

DI = ad+0

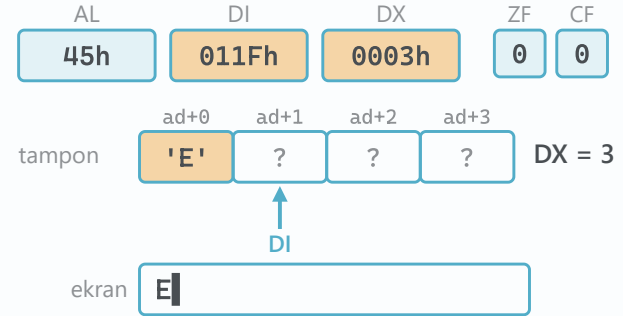
DX = 4

ÇIKTI

E

Kod İzleme: GET_STRING Mantığı (DX = 4)

```
1 LEA DI, ad ; tampon adresi
2 MOV DX, 4 ; tampon boyutu
3 oku: CMP DX, 1 ; 0 için 1 bayt kalsın
4 JBE bitti
5 MOV AH, 01h
6 INT 21h ; AL = tuş (yankılı)
7 CMP AL, 13 ; Enter mi?
8 JE bitti
▶ MOV [DI], AL ; tampona yaz
▶ INC DI
▶ DEC DX
12 JMP oku
13 bitti: MOV BYTE PTR [DI], 0
14 RET
15 ad DB 4 DUP(?)
```


'E' tampona yazılır; DI bir ilerler, kalan yer DX = 3.

Adım 4 / 8

DEĞİŞKENLER

AL = 45h

DI = ad+1

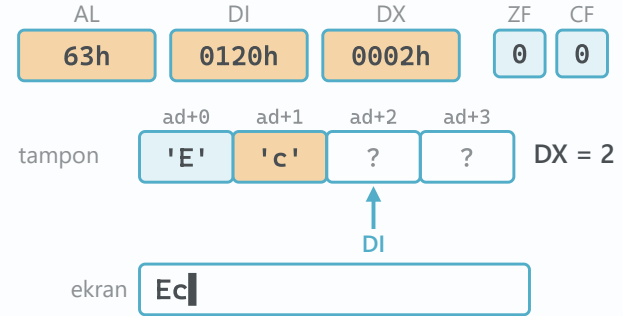
DX = 3

ÇIKTI

E

Kod İzleme: GET_STRING Mantığı (DX = 4)

```
1 LEA DI, ad ; tampon adresi
2 MOV DX, 4 ; tampon boyutu
▶ oku: CMP DX, 1 ; 0 için 1 bayt kalsın
▶ JBE bitti
▶ MOV AH, 01h
▶ INT 21h ; AL = tuş (yankılı)
▶ CMP AL, 13 ; Enter mi?
▶ JE bitti
▶ MOV [DI], AL ; tampona yaz
▶ INC DI
▶ DEC DX
▶ JMP oku
13 bitti: MOV BYTE PTR [DI], 0
14 RET
15 ad DB 4 DUP(?)
```


İkinci tur: 'c' okunur ve ad+1'e yazılır; DX = 2.

Adım 5 / 8

DEĞİŞKENLER

AL = 63h

DI = ad+2

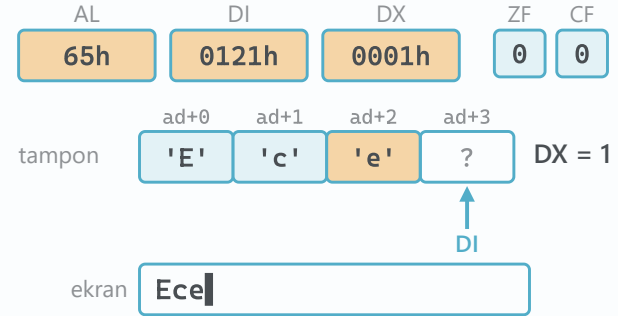
DX = 2

ÇIKTI

Ec

Kod İzleme: GET_STRING Mantığı (DX = 4)

```
1 LEA DI, ad ; tampon adresi
2 MOV DX, 4 ; tampon boyutu
▶ oku: CMP DX, 1 ; 0 için 1 bayt kalsın
▶ JBE bitti
▶ MOV AH, 01h
▶ INT 21h ; AL = tuş (yankılı)
▶ CMP AL, 13 ; Enter mi?
▶ JE bitti
▶ MOV [DI], AL ; tampona yaz
▶ INC DI
▶ DEC DX
▶ JMP oku
13 bitti: MOV BYTE PTR [DI], 0
14 RET
15 ad DB 4 DUP(?)
```


Üçüncü tur: 'e' ad+2'ye; DX = 1.

Adım 6 / 8

DEĞİŞKENLER

AL = 65h

DI = ad+3

DX = 1

ÇIKTI

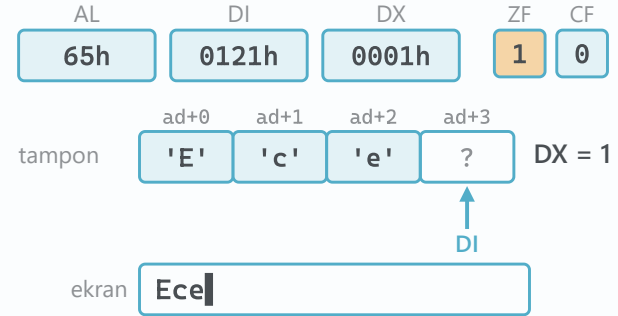
Ece

Kod İzleme: GET_STRING Mantığı (DX = 4)

```

1 LEA DI, ad      ; tampon adresi
2 MOV DX, 4       ; tampon boyutu
▶ oku: CMP DX, 1   ; 0 için 1 bayt kalsın
▶ JBE bitti
5 MOV AH, 01h
6 INT 21h        ; AL = tuş (yankılı)
7 CMP AL, 13     ; Enter mi?
8 JE bitti
9 MOV [DI], AL   ; tampona yaz
10 INC DI
11 DEC DX
▶ JMP oku
13 bitti: MOV BYTE PTR [DI], 0
14 RET
15 ad DB 4 DUP(?)

```


DX = 1: yalnızca sondaki 0 için yer kaldı → **JBE bitti**. Kullanıcı daha yazsa da okunmaz: en fazla DX – 1 = 3 karakter.

Adım 7 / 8

DEĞİŞKENLER

AL = 65h

DI = ad+3

DX = 1

ÇIKTI

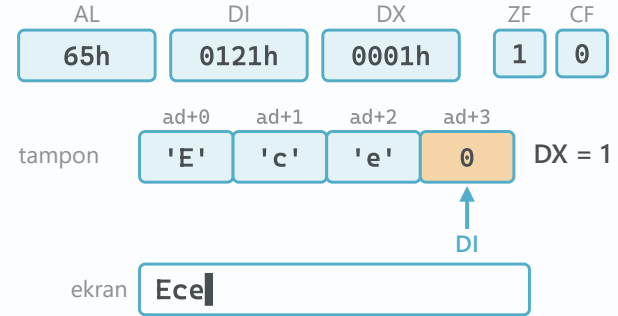
Ece

Kod İzleme: GET_STRING Mantığı (DX = 4)

```

1 LEA DI, ad      ; tampon adresi
2 MOV DX, 4       ; tampon boyutu
3 oku: CMP DX, 1  ; 0 için 1 bayt kalsın
4 JBE bitti
5 MOV AH, 01h
6 INT 21h        ; AL = tuş (yankılı)
7 CMP AL, 13     ; Enter mi?
8 JE bitti
9 MOV [DI], AL   ; tampona yaz
10 INC DI
11 DEC DX
12 JMP oku
▶ bitti: MOV BYTE PTR [DI], 0
14 RET
15 ad DB 4 DUP(?)

```


Dizgi 0 ile sonlandırılır: tampon 'E','c','e',0 → PRINT_STRING ile yazdırılabilir.

Adım 8 / 8

DEĞİŞKENLER

AL = 65h

DI = ad+3

DX = 1

ÇIKTI

Ece

GET_STRING Ayrıntıları

Yankı denetimi

Kütüphanedeki sürüm tuşu yankısız okur (`INT 16h` , AH = 0) ve ekrana yalnızca tampona aldığı karakteri yazar. Böylece kabul edilmeyen tuşlar ekranda iz bırakmaz.

Dolu tampon

DX – 1 karakter alındıktan sonra yeni harfler yok sayılır; prosedür Enter ya da geri silme bekler. Sadeleştirilmiş izlemedeki gibi kendiliğinden bitmez.

Geri silme (8)

Tamponda harf varsa DI bir geri alınır ve ekrana 8, ' ', 8 yazılır. Tampon boşsa tuş yok sayılır: imleç girdinin başından geri gitmez.

Enter (13)

Tampona yazılmaz; yerine 0 konur ve prosedür döner. $DX \leq 1$ verilirse hiç okuma yapılmaz, çünkü yalnızca sondaki 0'a yer vardır.

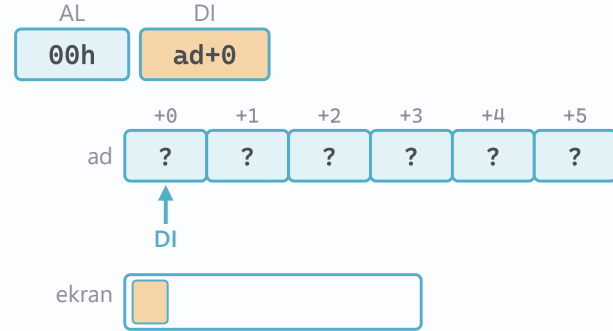
GET_STRING'den sonra imleç girilen metnin hemen sağında kalır; sonraki çıktı aynı satırda başlar. Alt satıra geçmek için `PUTC 13` ve `PUTC 10` eklenir.

Kod İzleme: Geri Silmeyi İşleyen Okuma

```

1  ORG  100h
▶  LEA  DI, ad
3  oku: MOV AH, 0
4  INT  16h      ; AL = tuş (yankısız)
5  CMP  AL, 13   ; Enter mi?
6  JE   bitti
7  MOV  AH, 0Eh
8  CMP  AL, 8    ; geri silme mi?
9  JNE  ekle
10 CMP  DI, OFFSET ad
11 JE   oku      ; silinecek harf yok
12 DEC  DI
13 INT  10h      ; 8: imleç sola
14 MOV  AL, ' '
15 INT  10h      ; harfin yerine boşluk
16 MOV  AL, 8
17 INT  10h      ; yine sola
18 JMP  oku
19 ekle: MOV [DI], AL
20 INC  DI
21 INT  10h      ; yankı
22 JMP  oku
23 bitti: MOV BYTE PTR [DI], 0
24 RET
25 ad   DB 6 DUP(?)

```


Tampon `ad` 6 bayt; DI ilk baytı gösterir. Kullanıcı sırasıyla A, b, geri silme, c ve Enter tuşlarına basacak.

Adım 1 / 9

DEĞİŞKENLER

AL = 00h

DI = ad+0

imleç = 0

ÇIKTI

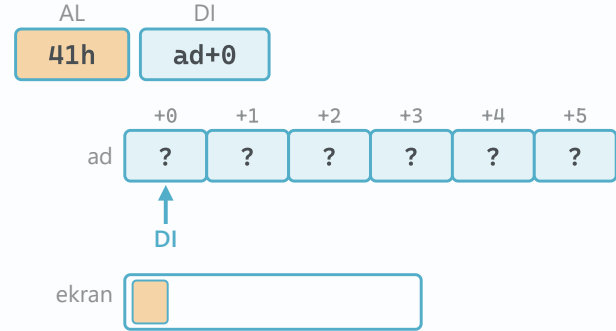

Kod İzleme: Geri Silmeyi İşleyen Okuma

```

1  ORG  100h
2  LEA  DI, ad
▶ oku: MOV AH, 0
▶ INT  16h      ; AL = tuş (yankısız)
▶ CMP  AL, 13   ; Enter mi?
▶ JE   bitti
▶ MOV  AH, 0Eh
▶ CMP  AL, 8    ; geri silme mi?
▶ JNE  ekle
10 CMP  DI, OFFSET ad
11 JE   oku      ; silinecek harf yok
12 DEC  DI
13 INT  10h      ; 8: imleç sola
14 MOV  AL, ' '
15 INT  10h      ; harfin yerine boşluk
16 MOV  AL, 8
17 INT  10h      ; yine sola
18 JMP  oku
19 ekle: MOV [DI], AL
20 INC  DI
21 INT  10h      ; yankı
22 JMP  oku
23 bitti: MOV BYTE PTR [DI], 0
24 RET
25 ad   DB 6 DUP(?)

```


INT 16h : AL = 'A' (41h); tuş yankısız okunduğu için ekranda henüz bir şey yok. Enter (13) ve geri silme (8) değil: ekle .

Adım 2 / 9

DEĞİŞKENLER

AL = 41h

DI = ad+0

imleç = 0

ÇIKTI

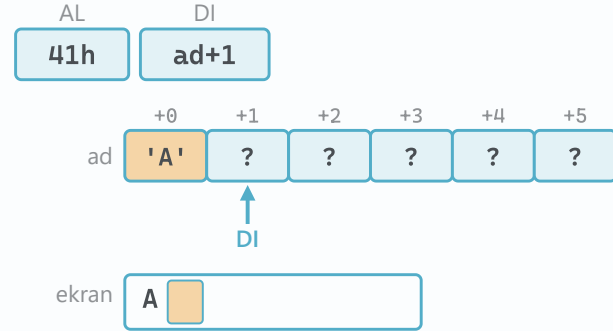

Kod İzleme: Geri Silmeyi İşleyen Okuma

```

1  ORG 100h
2  LEA DI, ad
3  oku: MOV AH, 0
4  INT 16h          ; AL = tuş (yankısız)
5  CMP AL, 13       ; Enter mi?
6  JE bitti
7  MOV AH, 0Eh
8  CMP AL, 8        ; geri silme mi?
9  JNE ekle
10 CMP DI, OFFSET ad
11 JE oku           ; silinecek harf yok
12 DEC DI
13 INT 10h          ; 8: imleç sola
14 MOV AL, ' '
15 INT 10h          ; harfin yerine boşluk
16 MOV AL, 8
17 INT 10h          ; yine sola
18 JMP oku
▶ ekle: MOV [DI], AL
▶ INC DI
▶ INT 10h          ; yankı
22 JMP oku
23 bitti: MOV BYTE PTR [DI], 0
24 RET
25 ad DB 6 DUP(?)

```


'A' tampona yazılır, DI ilerler; ardından yankı: ekranda A.

Adım 3 / 9

DEĞİŞKENLER

AL = 41h

DI = ad+1

imleç = 1

ÇIKTI

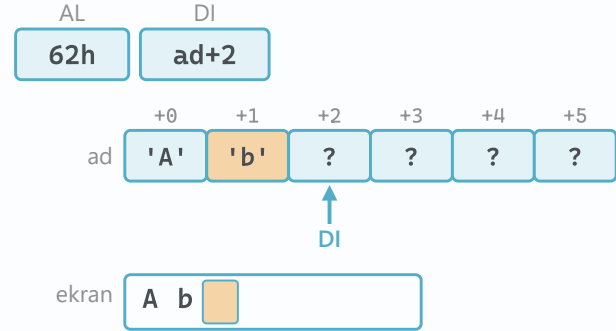
A

Kod İzleme: Geri Silmeyi İşleyen Okuma

```

1  ORG  100h
2  LEA  DI, ad
▶ oku: MOV AH, 0
▶ INT  16h      ; AL = tuş (yankısız)
▶ CMP  AL, 13    ; Enter mi?
▶ JE   bitti
▶ MOV  AH, 0Eh
▶ CMP  AL, 8     ; geri silme mi?
▶ JNE  ekle
10 CMP  DI, OFFSET ad
11 JE   oku      ; silinecek harf yok
12 DEC  DI
13 INT  10h      ; 8: imleç sola
14 MOV  AL, ' '
15 INT  10h      ; harfin yerine boşluk
16 MOV  AL, 8
17 INT  10h      ; yine sola
18 JMP  oku
▶ ekle: MOV [DI], AL
▶ INC  DI
▶ INT  10h      ; yankı
▶ JMP  oku
23 bitti: MOV BYTE PTR [DI], 0
24 RET
25 ad   DB 6 DUP(?)

```


Aynı yol 'b' için: tampon A, b; DI = ad+2; ekranda Ab.

Adım 4 / 9

DEĞİŞKENLER

AL = 62h

DI = ad+2

imleç = 2

ÇIKTI

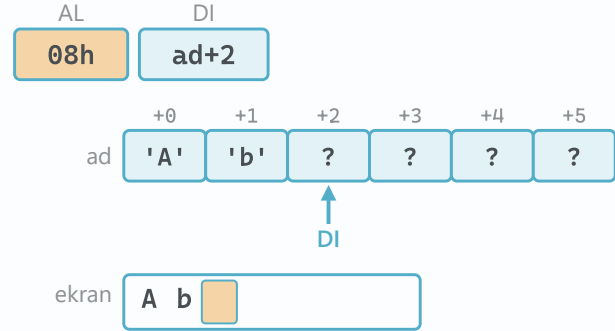
Ab

Kod İzleme: Geri Silmeyi İşleyen Okuma

```

1  ORG 100h
2  LEA DI, ad
▶ oku: MOV AH, 0
▶ INT 16h      ; AL = tuş (yankısız)
▶ CMP AL, 13   ; Enter mi?
▶ JE bitti
▶ MOV AH, 0Eh
▶ CMP AL, 8    ; geri silme mi?
▶ JNE ekle
10 CMP DI, OFFSET ad
11 JE oku      ; silinecek harf yok
12 DEC DI
13 INT 10h    ; 8: imleç sola
14 MOV AL, ' '
15 INT 10h    ; harfin yerine boşluk
16 MOV AL, 8
17 INT 10h    ; yine sola
18 JMP oku
19 ekle: MOV [DI], AL
20 INC DI
21 INT 10h    ; yankı
▶ JMP oku
23 bitti: MOV BYTE PTR [DI], 0
24 RET
25 ad DB 6 DUP(?)

```


Geri silme: AL = 08h. `CMP AL, 8` → ZF = 1, `JNE ekle` atlamaz.

Adım 5 / 9

DEĞİŞKENLER

AL = 08h

DI = ad+2

imleç = 2

ÇIKTI

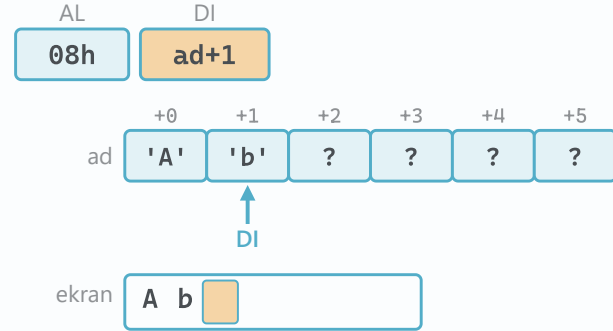
Ab

Kod İzleme: Geri Silmeyi İşleyen Okuma

```

1  ORG 100h
2  LEA DI, ad
3  oku: MOV AH, 0
4  INT 16h          ; AL = tuş (yankısız)
5  CMP AL, 13       ; Enter mi?
6  JE bitti
7  MOV AH, 0Eh
8  CMP AL, 8        ; geri silme mi?
9  JNE ekle
▶ CMP DI, OFFSET ad
▶ JE oku            ; silinecek harf yok
▶ DEC DI
13 INT 10h          ; 8: imleç sola
14 MOV AL, ' '
15 INT 10h          ; harfin yerine boşluk
16 MOV AL, 8
17 INT 10h          ; yine sola
18 JMP oku
19 ekle: MOV [DI], AL
20 INC DI
21 INT 10h          ; yankı
22 JMP oku
23 bitti: MOV BYTE PTR [DI], 0
24 RET
25 ad DB 6 DUP(?)

```


DI tamponun başında değil ($ad+2 \neq ad$): silinecek harf var.
DEC DI ile b'nin baytı yeniden boş sayılır; bayt bellekte
 durur ama dizginin dışında kalır.

Adım 6 / 9

DEĞİŞKENLER

AL = 08h

DI = ad+1

imleç = 2

ÇIKTI

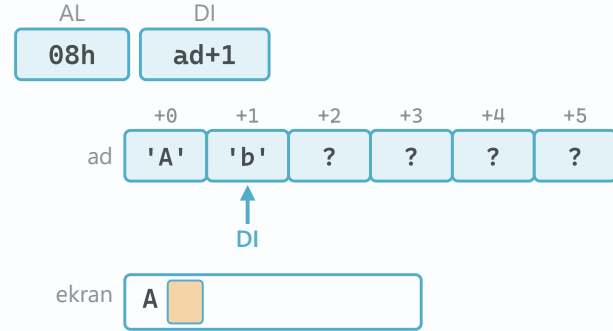
Ab

Kod İzleme: Geri Silmeyi İşleyen Okuma

```

1  ORG 100h
2  LEA DI, ad
3  oku: MOV AH, 0
4  INT 16h          ; AL = tuş (yankısız)
5  CMP AL, 13        ; Enter mi?
6  JE bitti
7  MOV AH, 0Eh
8  CMP AL, 8          ; geri silme mi?
9  JNE ekle
10 CMP DI, OFFSET ad
11 JE oku             ; silinecek harf yok
12 DEC DI
13 INT 10h           ; 8: imleç sola
14 MOV AL, ' '
15 INT 10h           ; harfin yerine boşluk
16 MOV AL, 8
17 INT 10h           ; yine sola
18 JMP oku
19 ekle: MOV [DI], AL
20 INC DI
21 INT 10h           ; yankı
22 JMP oku
23 bitti: MOV BYTE PTR [DI], 0
24 RET
25 ad DB 6 DUP(?)

```


Ekranda üçlü: 8 imleci sola alır, boşluk b'nin üstüne yazılır, ikinci 8 imleci yine sola getirir. Görünen yalnızca A.

Adım 7 / 9

DEĞİŞKENLER

AL = 08h

DI = ad+1

imleç = 1

ÇIKTI

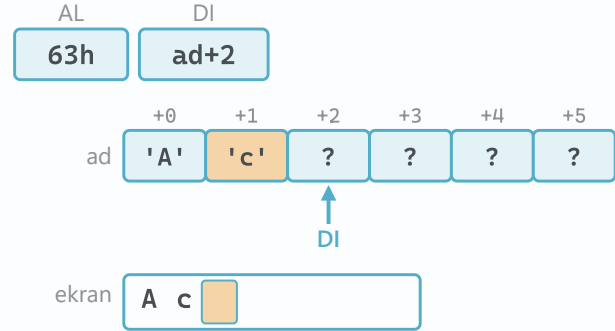
A

Kod İzleme: Geri Silmeyi İşleyen Okuma

```

1  ORG 100h
2  LEA DI, ad
▶ oku: MOV AH, 0
▶ INT 16h      ; AL = tuş (yankısız)
▶ CMP AL, 13   ; Enter mi?
▶ JE bitti
▶ MOV AH, 0Eh
▶ CMP AL, 8    ; geri silme mi?
▶ JNE ekle
10 CMP DI, OFFSET ad
11 JE oku      ; silinecek harf yok
12 DEC DI
13 INT 10h    ; 8: imleç sola
14 MOV AL, ' '
15 INT 10h    ; harfin yerine boşluk
16 MOV AL, 8
17 INT 10h    ; yine sola
▶ JMP oku
▶ ekle: MOV [DI], AL
▶ INC DI
▶ INT 10h    ; yankı
22 JMP oku
23 bitti: MOV BYTE PTR [DI], 0
24 RET
25 ad DB 6 DUP(?)

```


'c', b'nin bulunduğu bayta yazılır: tampon A, c; ekranda Ac.

Adım 8 / 9

DEĞİŞKENLER

AL = 63h

DI = ad+2

imleç = 2

ÇIKTI

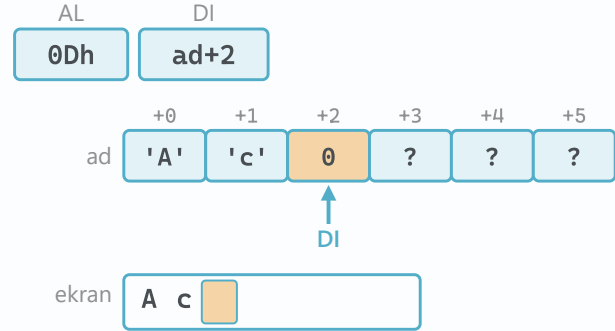
Ac

Kod İzleme: Geri Silmeyi İşleyen Okuma

```

1  ORG  100h
2  LEA  DI, ad
▶ oku: MOV AH, 0
▶ INT  16h      ; AL = tuş (yankısız)
▶ CMP  AL, 13   ; Enter mi?
▶ JE   bitti
7  MOV  AH, 0Eh
8  CMP  AL, 8    ; geri silme mi?
9  JNE  ekle
10 CMP  DI, OFFSET ad
11 JE   oku      ; silinecek harf yok
12 DEC  DI
13 INT  10h      ; 8: imleç sola
14 MOV  AL, ' '
15 INT  10h      ; harfin yerine boşluk
16 MOV  AL, 8
17 INT  10h      ; yine sola
18 JMP  oku
19 ekle: MOV [DI], AL
20 INC  DI
21 INT  10h      ; yankı
▶ JMP  oku
▶ bitti: MOV BYTE PTR [DI], 0
24 RET
25 ad  DB 6 DUP(?)

```


Enter: **JE bitti** ; DI'nin gösterdiği bayta 0 yazılır.
 Tampon 'A', 'c', 0: geri silinen harf dizgide yoktur.

Adım 9 / 9

DEĞİŞKENLER

AL = 0Dh

DI = ad+2

imleç = 2

ÇIKTI

Ac

PROSEDÜRLER

Sayı Prosedürleri

Prosedür	Ne yapar?	Girdi / çıktı	Tanım
SCAN_NUM	Klavyeden çok basamaklı, işaretli bir sayı okur (Enter ile biter).	çıkıtı: CX	DEFINE_SCAN_NUM
PRINT_NUM	AX'teki işaretli sayıyı onluk olarak yazar.	girdi: AX	DEFINE_PRINT_NUM + DEFINE_PRINT_NUM_UN
PRINT_NUM_UN	AX'teki işaretsiz sayıyı yazar.	girdi: AX	DEFINE_PRINT_NUM_UN

işaretli aralık

16 bit: -32 768 ... 32 767

işaretsiz aralık

16 bit: 0 ... 65 535

Aynı bitler

FFE7h = -25 (işaretli) =
65 511 (işaretsiz)

Kod İzleme: SCAN_NUM Mantığı (girdi 307)

```
1  ORG  100h
▶ 2  XOR  CX, CX      ; sonuç = 0
3  oku: MOV  AH, 01h
4  INT  21h          ; AL = tuş (yankılı)
5  CMP  AL, 13       ; Enter mi?
6  JE   bitti
7  SUB  AL, '0'       ; ASCII → rakam
8  CBW                     ; AX = rakam
9  XCHG AX, CX        ; AX=sonuç, CX=rakam
10 MOV  BX, 10
11 MUL  BX            ; AX = sonuç × 10
12 ADD  CX, AX        ; CX = sonuç×10 + rakam
13 JMP  oku
14 bitti: RET
```

AX	CX	BX	ZF
0000h	0000h	0000h	1

CX onluk: 0

ekran

SCAN_NUM'un özü: rakamlar soldan sağa okunur, sonuç = sonuç × 10 + rakam (kütüphanedeki sürüm eksi işaretini ve taşmayı da denetler). CX = 0.

Adım 1 / 11

DEĞİŞKENLER

AL = 00h

CX = 0000h

BX = 0000h

ÇIKTI

Kod İzleme: SCAN_NUM Mantığı (girdi 307)

```
1  ORG 100h
2  XOR CX, CX      ; sonuç = 0
▶ oku: MOV AH, 01h
▶ INT 21h          ; AL = tuş (yankılı)
5  CMP AL, 13      ; Enter mi?
6  JE bitti
7  SUB AL, '0'      ; ASCII → rakam
8  CBW             ; AX = rakam
9  XCHG AX, CX      ; AX=sonuç, CX=rakam
10 MOV BX, 10
11 MUL BX           ; AX = sonuç × 10
12 ADD CX, AX       ; CX = sonuç×10 + rakam
13 JMP oku
14 bitti: RET
```

AX	CX	BX	ZF
0133h	0000h	0000h	1

CX onluk: 0

ekran 3|

INT 21h, AH = 01h: '3' tuşu, AL = 33h; karakter ekrana yankılanır.

Adım 2 / 11

DEĞİŞKENLER

AL = 33h

CX = 0000h

BX = 0000h

ÇIKTI

3

Kod İzleme: SCAN_NUM Mantığı (girdi 307)

```
1  ORG  100h
2  XOR  CX, CX      ; sonuç = 0
3  oku: MOV  AH, 01h
4  INT  21h         ; AL = tuş (yankılı)
▶  CMP  AL, 13      ; Enter mi?
▶  JE   bitti
▶  SUB  AL, '0'      ; ASCII → rakam
8  CBW             ; AX = rakam
9  XCHG AX, CX      ; AX=sonuç, CX=rakam
10 MOV  BX, 10
11 MUL  BX           ; AX = sonuç × 10
12 ADD  CX, AX       ; CX = sonuç×10 + rakam
13 JMP  oku
14 bitti: RET
```

AX	CX	BX	ZF
0103h	0000h	0000h	0

CX onluk: 0

ekran 3|

Enter değil. SUB AL, '0' : 33h – 30h = 3.

Adım 3 / 11

DEĞİŞKENLER

AL = 03h

CX = 0000h

BX = 0000h

ÇIKTI

3

Kod İzleme: SCAN_NUM Mantığı (girdi 307)

```
1 ORG 100h
2 XOR CX, CX      ; sonuç = 0
3 oku: MOV AH, 01h
4 INT 21h         ; AL = tuş (yankılı)
5 CMP AL, 13      ; Enter mi?
6 JE bitti
7 SUB AL, '0'     ; ASCII → rakam
8 CBW            ; AX = rakam
9 XCHG AX, CX     ; AX=sonuç, CX=rakam
10 MOV BX, 10
11 MUL BX          ; AX = sonuç × 10
12 ADD CX, AX      ; CX = sonuç×10 + rakam
13 JMP oku
14 bitti: RET
```

AX	CX	BX	ZF
0000h	0003h	0000h	0

CX onluk: 3

ekran 3

CBW AX = 0003h yapar; **XCHG** ile AX = eski sonuç (0), CX = rakam (3).

Adım 4 / 11

DEĞİŞKENLER

AL = 00h

CX = 0003h

BX = 0000h

ÇIKTI

3

Kod İzleme: SCAN_NUM Mantığı (girdi 307)

```
1 ORG 100h
2 XOR CX, CX      ; sonuç = 0
3 oku: MOV AH, 01h
4 INT 21h         ; AL = tuş (yankılı)
5 CMP AL, 13      ; Enter mi?
6 JE bitti
7 SUB AL, '0'     ; ASCII → rakam
8 CBW             ; AX = rakam
9 XCHG AX, CX     ; AX=sonuç, CX=rakam
▶ MOV BX, 10
▶ MUL BX          ; AX = sonuç × 10
▶ ADD CX, AX      ; CX = sonuç×10 + rakam
13 JMP oku
14 bitti: RET
```

AX	CX	BX	ZF
0000h	0003h	000Ah	0

CX onluk: 3

ekran 3

MUL BX : $0 \times 10 = 0$; ADD CX, AX → CX = 3.

Adım 5 / 11

DEĞİŞKENLER

AL = 00h

CX = 0003h

BX = 000Ah

ÇIKTI

3

Kod İzleme: SCAN_NUM Mantığı (girdi 307)

```
1  ORG  100h
2  XOR  CX, CX      ; sonuç = 0
▶ oku: MOV  AH, 01h
▶ INT  21h          ; AL = tuş (yankılı)
▶ CMP  AL, 13       ; Enter mi?
▶ JE   bitti
▶ SUB  AL, '0'       ; ASCII → rakam
▶ CBW                     ; AX = rakam
▶ XCHG AX, CX        ; AX=sonuç, CX=rakam
10 MOV  BX, 10
11 MUL  BX           ; AX = sonuç × 10
12 ADD  CX, AX       ; CX = sonuç×10 + rakam
▶ JMP  oku
14 bitti: RET
```

AX	CX	BX	ZF
0003h	0000h	000Ah	1

CX onluk: 0

ekran 30

'0' okunur: rakam 0; XCHG sonrası AX = 3, CX = 0.

Adım 6 / 11

DEĞİŞKENLER

AL = 03h

CX = 0000h

BX = 000Ah

ÇIKTI

30

Kod İzleme: SCAN_NUM Mantığı (girdi 307)

```
1  ORG  100h
2  XOR  CX, CX      ; sonuç = 0
3  oku: MOV  AH, 01h
4  INT  21h         ; AL = tuş (yankılı)
5  CMP  AL, 13      ; Enter mi?
6  JE   bitti
7  SUB  AL, '0'      ; ASCII → rakam
8  CBW                     ; AX = rakam
9  XCHG AX, CX       ; AX=sonuç, CX=rakam
▶ MOV  BX, 10
▶ MUL  BX           ; AX = sonuç × 10
▶ ADD  CX, AX       ; CX = sonuç×10 + rakam
13 JMP  oku
14 bitti: RET
```

AX	CX	BX	ZF
001Eh	001Eh	000Ah	0

CX onluk: 30

ekran 30

 $3 \times 10 = 30 \text{ (1Eh)} \rightarrow CX = 30 + 0 = 30.$

Adım 7 / 11

DEĞİŞKENLER

AL = 1Eh

CX = 001Eh

BX = 000Ah

ÇIKTI

30

Kod İzleme: SCAN_NUM Mantığı (girdi 307)

```
1  ORG  100h
2  XOR  CX, CX      ; sonuç = 0
▶ oku: MOV  AH, 01h
▶ INT  21h          ; AL = tuş (yankılı)
▶ CMP  AL, 13        ; Enter mi?
▶ JE   bitti
▶ SUB  AL, '0'        ; ASCII → rakam
▶ CBW                      ; AX = rakam
9  XCHG AX, CX        ; AX=sonuç, CX=rakam
10 MOV  BX, 10
11 MUL  BX            ; AX = sonuç × 10
12 ADD  CX, AX        ; CX = sonuç×10 + rakam
▶ JMP  oku
14 bitti: RET
```

AX	CX	BX	ZF
0007h	001Eh	000Ah	0

CX onluk: 30

ekran 307|

'7' okunur: rakam 7 AX'e (CBW), sonuç 30 hâlâ CX'te.

Adım 8 / 11

DEĞİŞKENLER

AL = 07h

CX = 001Eh

BX = 000Ah

ÇIKTI

307

Kod İzleme: SCAN_NUM Mantığı (girdi 307)

```
1 ORG 100h
2 XOR CX, CX      ; sonuç = 0
3 oku: MOV AH, 01h
4 INT 21h         ; AL = tuş (yankılı)
5 CMP AL, 13      ; Enter mi?
6 JE bitti
7 SUB AL, '0'     ; ASCII → rakam
8 CBW             ; AX = rakam
▶ XCHG AX, CX     ; AX=sonuç, CX=rakam
▶ MOV BX, 10
▶ MUL BX          ; AX = sonuç × 10
▶ ADD CX, AX      ; CX = sonuç×10 + rakam
13 JMP oku
14 bitti: RET
```

AX	CX	BX	ZF
012Ch	0133h	000Ah	0

CX onluk: **307**ekran **307**

XCHG: $AX = 30, CX = 7. 30 \times 10 = 300 (012Ch) \rightarrow$
 $CX = 300 + 7 = 307 = 0133h.$

Adım 9 / 11

DEĞİŞKENLER

AL = 2Ch

CX = 0133h

BX = 000Ah

ÇIKTI

307

Kod İzleme: SCAN_NUM Mantığı (girdi 307)

```
1  ORG  100h
2  XOR  CX, CX      ; sonuç = 0
▶ oku: MOV  AH, 01h
▶ INT  21h          ; AL = tuş (yankılı)
▶ CMP  AL, 13       ; Enter mi?
▶ JE   bitti
7  SUB  AL, '0'     ; ASCII → rakam
8  CBW                ; AX = rakam
9  XCHG AX, CX      ; AX=sonuç, CX=rakam
10 MOV  BX, 10
11 MUL  BX           ; AX = sonuç × 10
12 ADD  CX, AX       ; CX = sonuç×10 + rakam
▶ JMP  oku
14 bitti: RET
```

AX	CX	BX	ZF
010Dh	0133h	000Ah	1

CX onluk: 307

ekran 307

Enter: AL = 0Dh = 13 → ZF = 1, JE bitti atlar.

Adım 10 / 11

DEĞİŞKENLER

AL = 0Dh

CX = 0133h

BX = 000Ah

ÇIKTI

307

Kod İzleme: SCAN_NUM Mantığı (girdi 307)

```
1 ORG 100h
2 XOR CX, CX      ; sonuç = 0
3 oku: MOV AH, 01h
4 INT 21h         ; AL = tuş (yankılı)
5 CMP AL, 13      ; Enter mi?
6 JE bitti
7 SUB AL, '0'     ; ASCII → rakam
8 CBW            ; AX = rakam
9 XCHG AX, CX     ; AX=sonuç, CX=rakam
10 MOV BX, 10
11 MUL BX         ; AX = sonuç × 10
12 ADD CX, AX     ; CX = sonuç×10 + rakam
13 JMP oku
▶ bitti: RET
```

AX	CX	BX	ZF
010Dh	0133h	000Ah	1

CX onluk: 307

ekran 307

Sonuç SCAN_NUM'daki gibi CX'te: 0133h = 307.

Adım 11 / 11

DEĞİŞKENLER

AL = 0Dh

CX = 0133h

BX = 000Ah

ÇIKTI

307

SCAN_NUM'ın Denetimleri

- **-** tuşu bir işaret bayrağı kurar; Enter'da bayrak kuruluşu **NEG CX** uygulanır.
- Rakam olmayan tuş ekrandan silinir (8, ' ', 8) ve sayıya katılmaz.
- Geri silme son basamağı atar: $CX \leftarrow CX / 10$.
- Sayı 16 bite sığmayacaksa ($\times 10$ ya da toplama taşarsa) son basamak kabul edilmez.
- Enter de yankılanır: imleç satır başına döner (CR) ama alt satıra inmez. Örnek programdaki PTHIS dizgisi bu yüzden 13, 10 ile başlar.

Girdi	CX	PRINT_NUM
307	0133h	307
-25	FFE7h	-25
12a3	007Bh	123
40000	9C40h	-25536
70000	1B58h	7000
-40000	63C0h	25536

Basamaklar işaretsiz 16 bit olarak biriktirilir, işaret en sonda uygulanır: -32 768 ... 32 767 dışındaki girdiler hata vermeden yanlış işaretli sonuç üretir. (Tablo, kütüphanedeki yordamın eşdeğer kodu çalıştırılarak elde edildi.)

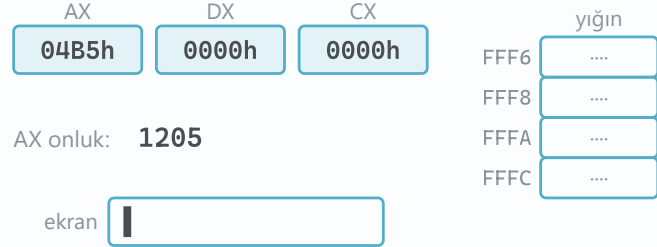
Kod İzleme: PRINT_NUM_UN\$ Mantığı (AX = 1205)

```

1  ORG  100h
▶ MOV  AX, 1205    ; yazdırılacak sayı
▶ MOV  BX, 10
▶ XOR  CX, CX      ; basamak sayacı
▶ bol: XOR  DX, DX

6  DIV  BX          ; AX=bölüm, DX=kalan
7  PUSH DX          ; basamak yığına
8  INC  CX
9  OR   AX, AX      ; bölüm 0 mı?
10 JNZ  bol
11 yaz: POP  AX      ; önce en anlamlı
12 ADD  AL, '0'
13 MOV  AH, 0Eh
14 INT  10h
15 LOOP yaz
16 RET

```


Aynı çıktıyı veren eşdeğer kod (kütüphanedeki sürüm 10000, 1000, ... ile böler). AX = 1205 = 04B5h, bölen BX = 10.

Adım 1 / 10

DEĞİŞKENLER

AX = 04B5h

DX = 0000h

CX = 0000h

SP = FFFEh

ÇIKTI

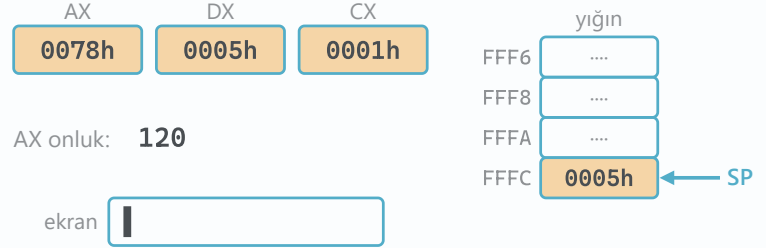

Kod İzleme: PRINT_NUM_UN\$ Mantiğı (AX = 1205)

```

1  ORG  100h
2  MOV  AX, 1205    ; yazdırılacak sayı
3  MOV  BX, 10
4  XOR  CX, CX      ; basamak sayacı
5  bol: XOR  DX, DX
      ► DIV  BX      ; AX=bölüm, DX=kalan
      ► PUSH DX      ; basamak yığına
      ► INC  CX
9  OR   AX, AX      ; bölüm 0 mı?
10 JNZ  bol
11 yaz: POP  AX      ; önce en anlamlı
12 ADD  AL, '0'
13 MOV  AH, 0Eh
14 INT  10h
15 LOOP yaz
16 RET

```


DIV BX : DX:AX / 10 → AX = 120, kalan DX = 5. Son basamak yığına, CX = 1.

Adım 2 / 10

DEĞİŞKENLER

AX = 0078h

DX = 0005h

CX = 0001h

SP = FFFCh

ÇIKTI

Kod İzleme: PRINT_NUM_UN\$ Mantiğı (AX = 1205)

```

1  ORG  100h
2  MOV  AX, 1205    ; yazdırılacak sayı
3  MOV  BX, 10
4  XOR  CX, CX      ; basamak sayacı

▶ bol: XOR  DX, DX
▶ DIV  BX           ; AX=bölüm, DX=kalan
▶ PUSH DX           ; basamak yığına
▶ INC  CX
▶ OR   AX, AX       ; bölüm 0 mı?
▶ JNZ  bol

11 yaz: POP  AX      ; önce en anlamlı
12 ADD  AL, '0'
13 MOV  AH, 0Eh
14 INT  10h
15 LOOP yaz
16 RET

```

AX DX CX

000Ch 0000h 0002h

AX onluk: 12

ekran

|

yığın

FFF6	
FFF8	
FFFA	0000h ← SP
FFFC	0005h

AX ≠ 0 → döngü sürer: 120 / 10 = 12, kalan 0 yığına;
CX = 2.

Adım 3 / 10

DEĞİŞKENLER

AX = 000Ch

DX = 0000h

CX = 0002h

SP = FFFAh

ÇIKTI

Kod İzleme: PRINT_NUM_UN\$ Mantiğı (AX = 1205)

```

1  ORG  100h
2  MOV  AX, 1205    ; yazdırılacak sayı
3  MOV  BX, 10
4  XOR  CX, CX      ; basamak sayacı

▶ bol: XOR  DX, DX
▶ DIV  BX           ; AX=bölüm, DX=kalan
▶ PUSH DX          ; basamak yığına
▶ INC  CX
▶ OR   AX, AX       ; bölüm 0 mı?
▶ JNZ  bol

11 yaz: POP  AX      ; önce en anlamlı
12 ADD  AL, '0'
13 MOV  AH, 0Eh
14 INT  10h
15 LOOP yaz
16 RET

```

AX	DX	CX
0001h	0002h	0003h

AX onluk: 1

ekran

|

12 / 10 = 1, kalan 2 yığına; CX = 3.

yığın	
FFF6	
FFF8	0002h ← SP
FFFA	0000h
FFFC	0005h

Adım 4 / 10

DEĞİŞKENLER

AX = 0001h

DX = 0002h

CX = 0003h

SP = FFF8h

ÇIKTI

Kod İzleme: PRINT_NUM_UN\$ Mantiğı (AX = 1205)

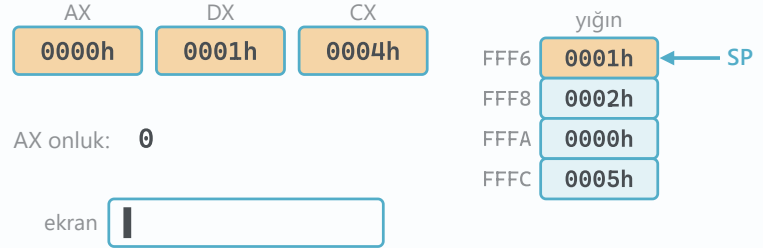
```

1  ORG  100h
2  MOV  AX, 1205    ; yazdırılacak sayı
3  MOV  BX, 10
4  XOR  CX, CX      ; basamak sayacı

▶ bol: XOR  DX, DX
▶ DIV  BX          ; AX=bölüm, DX=kalan
▶ PUSH DX          ; basamak yığına
▶ INC  CX
▶ OR   AX, AX      ; bölüm 0 mı?
▶ JNZ  bol

11 yaz: POP  AX     ; önce en anlamlı
12 ADD  AL, '0'
13 MOV  AH, 0Eh
14 INT  10h
15 LOOP yaz
16 RET

```


1 / 10 = 0, kalan 1 yığına; CX = 4 basamak.

Adım 5 / 10

DEĞİŞKENLER

AX = 0000h

DX = 0001h

CX = 0004h

SP = FFF6h

ÇIKTI

Kod İzleme: PRINT_NUM_UN\$ Mantiğı (AX = 1205)

```

1  ORG  100h
2  MOV  AX, 1205    ; yazdırılacak sayı
3  MOV  BX, 10
4  XOR  CX, CX      ; basamak sayacı
5  bol: XOR  DX, DX
6  DIV  BX          ; AX=bölüm, DX=kalan
7  PUSH DX          ; basamak yığına
8  INC  CX
9  OR   AX, AX      ; bölüm 0 mı?
10 JNZ  bol
11 yaz: POP  AX      ; önce en anlamlı
12 ADD  AL, '0'
13 MOV  AH, 0Eh
14 INT  10h
15 LOOP yaz
16 RET

```


OR AX, AX : AX = 0 → ZF = 1, JNZ atlamaz.
Yığının üstünde en anlamlı basamak (1) var.

Adım 6 / 10

DEĞİŞKENLER

AX = 0000h

DX = 0001h

CX = 0004h

SP = FFF6h

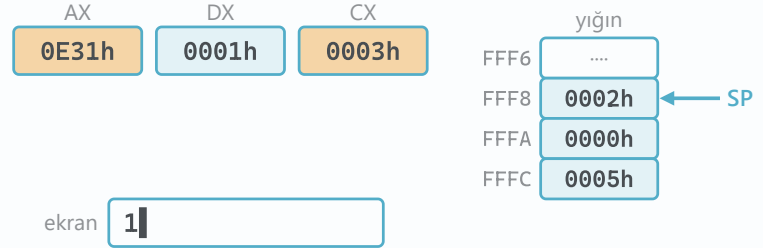
ÇIKTI

Kod İzleme: PRINT_NUM_UN\$ Mantiğı (AX = 1205)

```

1  ORG  100h
2  MOV  AX, 1205    ; yazdırılacak sayı
3  MOV  BX, 10
4  XOR  CX, CX      ; basamak sayacı
5  bol: XOR  DX, DX
6  DIV  BX          ; AX=bölüm, DX=kalan
7  PUSH DX          ; basamak yığına
8  INC  CX
9  OR   AX, AX      ; bölüm 0 mı?
10 JNZ  bol
    ► yaz: POP  AX    ; önce en anlamlı
    ► ADD  AL, '0'
    ► MOV  AH, 0Eh
    ► INT  10h
    ► LOOP yaz
16 RET

```


POP AX = 1; + '0' = 31h; INT 10h '1' yazar. LOOP: CX = 3.

Adım 7 / 10

DEĞİŞKENLER

AX = 0E31h

DX = 0001h

CX = 0003h

SP = FFF8h

ÇIKTI

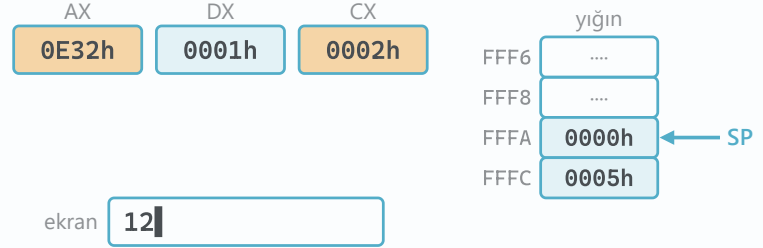
1

Kod İzleme: PRINT_NUM_UN\$ Mantiğı (AX = 1205)

```

1  ORG  100h
2  MOV  AX, 1205    ; yazdırılacak sayı
3  MOV  BX, 10
4  XOR  CX, CX      ; basamak sayacı
5  bol: XOR  DX, DX
6  DIV  BX          ; AX=bölüm, DX=kalan
7  PUSH DX          ; basamak yığına
8  INC  CX
9  OR   AX, AX      ; bölüm 0 mı?
10 JNZ  bol
    ► yaz: POP  AX    ; önce en anlamlı
    ► ADD  AL, '0'
    ► MOV  AH, 0Eh
    ► INT  10h
    ► LOOP yaz
16 RET

```


Sonraki basamak 2 → '2'. CX = 2.

Adım 8 / 10

DEĞİŞKENLER

AX = 0E32h

DX = 0001h

CX = 0002h

SP = FFFAh

ÇIKTI

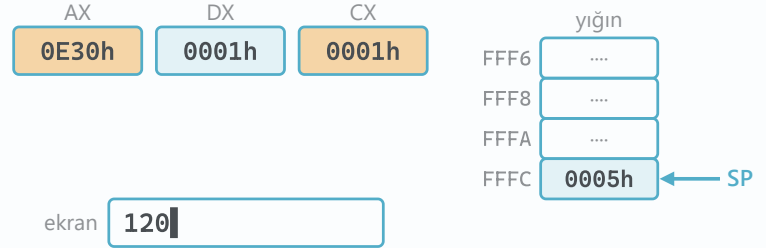
12

Kod İzleme: PRINT_NUM_UN\$ Mantiğı (AX = 1205)

```

1  ORG  100h
2  MOV  AX, 1205    ; yazdırılacak sayı
3  MOV  BX, 10
4  XOR  CX, CX      ; basamak sayacı
5  bol: XOR  DX, DX
6  DIV  BX          ; AX=bölüm, DX=kalan
7  PUSH DX          ; basamak yığına
8  INC  CX
9  OR   AX, AX      ; bölüm 0 mı?
10 JNZ  bol
    ► yaz: POP  AX    ; önce en anlamlı
    ► ADD  AL, '0'
    ► MOV  AH, 0Eh
    ► INT  10h
    ► LOOP yaz
16 RET

```


0 → '0'. CX = 1.

Adım 9 / 10

DEĞİŞKENLER

AX = 0E30h

DX = 0001h

CX = 0001h

SP = FFFCh

ÇIKTI

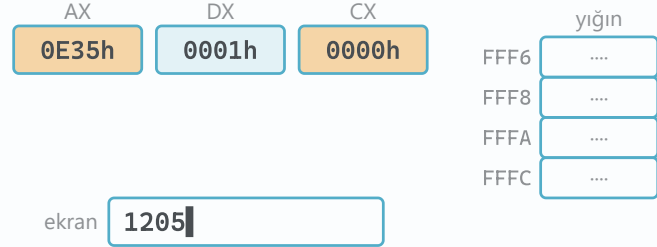
120

Kod İzleme: PRINT_NUM_UN\$ Mantiğı (AX = 1205)

```

1  ORG  100h
2  MOV  AX, 1205    ; yazdırılacak sayı
3  MOV  BX, 10
4  XOR  CX, CX      ; basamak sayacı
5  bol: XOR  DX, DX
6  DIV  BX          ; AX=bölüm, DX=kalan
7  PUSH DX          ; basamak yığına
8  INC  CX
9  OR   AX, AX      ; bölüm 0 mı?
10 JNZ  bol
    ► yaz: POP  AX    ; önce en anlamlı
    ► ADD  AL, '0'
    ► MOV  AH, 0Eh
    ► INT  10h
    ► LOOP yaz
16 RET

```


5 → '5'. CX = 0, döngü biter; yığın FFF6h'ye döndü.
Ekranda 1205.

Adım 10 / 10

DEĞİŞKENLER

AX = 0E35h

DX = 0001h

CX = 0000h

SP = FFF6h

ÇIKTI

1205

Kütüphanenin Yöntemi: Azalan Bölen

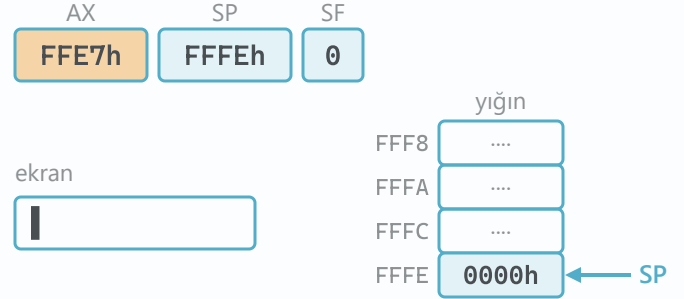
- Bölen 10 000'den başlar, her turda 10'a bölünür; bölen 0 olunca yazdırma biter.
- Bölüm (0–9) bir basamaktır: **ADD AL, 30h** ile yazılır, kalan bir sonraki turun sayısı olur.
- Bir bayrak (CX = 1) baştaki sıfırları atlar; ilk basamak yazılınca bayrak 0 olur ve aradaki sıfırlar artık yazılır.
- $AX = 0$ için ayrı bir dal doğrudan '0' yazar.
- $65\,535 \div 10\,000 = 6$ olduğundan bölüm her zaman AL'ye sığar.

Bölen	Sayı	İşlem	Ekran
10000	3007	sayı < bölen, henüz basamak yok: atla	—
1000	3007	$3007 \div 1000 = 3$, kalan 7	3
100	7	$7 \div 100 = 0$, kalan 7	30
10	7	$7 \div 10 = 0$, kalan 7	300
1	7	$7 \div 1 = 7$, kalan 0	3007

Basamaklar soldan sağa, hesaplandıkları sırada yazılır; yığına itmeye ve ters çevirmeye gerek kalmaz.

Kod İzleme: PRINT_NUM ve Eksi İşareti

```
1 ORG 100h
2 ► MOV AX, -25 ; AX = FFE7h
3 CALL print_num
4 RET
5 print_num PROC
6 PUSH AX
7 OR AX, AX ; SF = işaret biti
8 JNS pozitif
9 NEG AX ; AX = 0019h
10 PUSH AX ; PUTC '-' açılımı
11 MOV AL, '-'
12 MOV AH, 0Eh
13 INT 10h
14 POP AX
15 pozitif: CALL print_num_uns
16 POP AX ; AX = FFE7h geri
17 RET
18 print_num ENDP
```


AX = -25; ikiye tümleyen gösterimiyle FFE7h. Gösterilen kod, kütüphanedeki PRINT_NUM'ın eşdeğeridir.

Adım 1 / 8

DEĞİŞKENLER

AX = FFE7h

SP = FFFEh

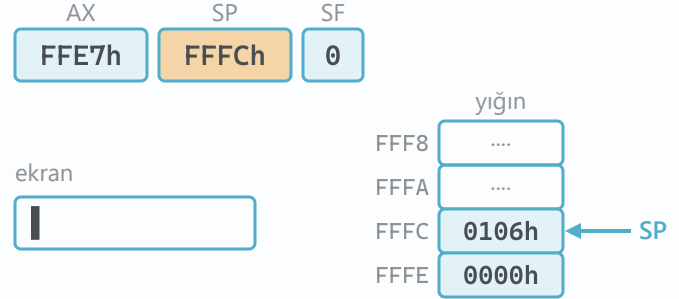
SF = 0

ÇIKTI

Kod İzleme: PRINT_NUM ve Eksi İşareti

```
1  ORG  100h
2  MOV  AX, -25      ; AX = FFE7h
3  ► CALL print_num
4  RET
5  print_num PROC
6  PUSH AX
7  OR    AX, AX      ; SF = işaret biti
8  JNS   pozitif
9  NEG   AX          ; AX = 0019h
10 PUSH AX          ; PUTC '-' açılımı
11 MOV  AL, '-'
12 MOV  AH, 0Eh
13 INT  10h
14 POP  AX
15 pozitif: CALL print_num_uns
16 POP  AX          ; AX = FFE7h geri
17 RET
18 print_num ENDP
```


CALL print_num : dönüş adresi 0106h yığına, SP = FFFCh.

Adım 2 / 8

DEĞİŞKENLER

AX = FFE7h

SP = FFFCh

SF = 0

ÇIKTI

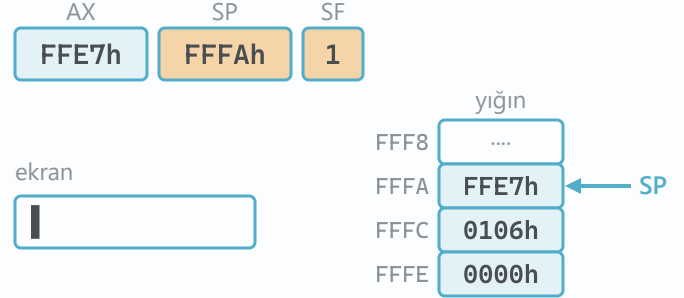

Kod İzleme: PRINT_NUM ve Eksi İşareti

```

1  ORG 100h
2  MOV AX, -25      ; AX = FFE7h
3  CALL print_num
4  RET
5  print_num PROC
▶  PUSH AX
▶  OR  AX, AX      ; SF = işaret biti
8  JNS pozitif
9  NEG AX          ; AX = 0019h
10 PUSH AX         ; PUTC '-' açılımı
11 MOV AL, '-'
12 MOV AH, 0Eh
13 INT 10h
14 POP AX
15 pozitif: CALL print_num_uns
16 POP AX          ; AX = FFE7h geri
17 RET
18 print_num ENDP

```


PUSH AX çağırının değerini saklar. **OR AX, AX** değeri değiştirmez ama bayrakları kurar: en anlamlı bit 1 → SF = 1.

Adım 3 / 8

DEĞİŞKENLER

AX = FFE7h

SP = FFFAh

SF = 1

ÇIKTI

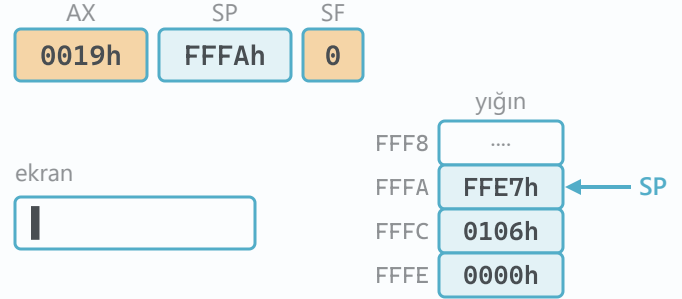

Kod İzleme: PRINT_NUM ve Eksi İşareti

```

1  ORG 100h
2  MOV AX, -25      ; AX = FFE7h
3  CALL print_num
4  RET
5  print_num PROC
6  PUSH AX
7  OR  AX, AX      ; SF = işaret biti
8  ► JNS pozitif
9  ► NEG AX        ; AX = 0019h
10 PUSH AX         ; PUTC '-' açılımı
11 MOV AL, '-'
12 MOV AH, 0Eh
13 INT 10h
14 POP AX
15 pozitif: CALL print_num_uns
16 POP AX          ; AX = FFE7h geri
17 RET
18 print_num ENDP

```


JNS atlamaz (sayı negatif). NEG AX : $0 - \text{FFE7h} = 0019h = 25$, sayının mutlak değeri.

Adım 4 / 8

DEĞİŞKENLER

AX = 0019h

SP = FFFAh

SF = 0

ÇIKTI

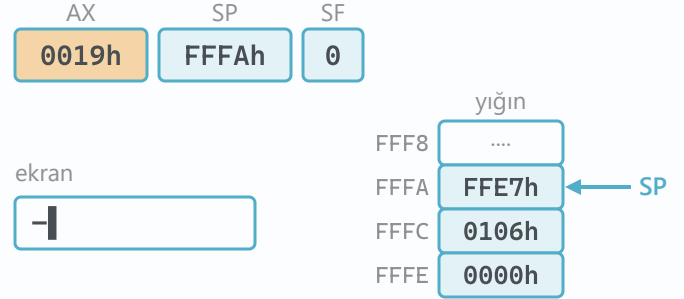

Kod İzleme: PRINT_NUM ve Eksi İşareti

```

1  ORG  100h
2  MOV  AX, -25      ; AX = FFE7h
3  CALL print_num
4  RET
5  print_num PROC
6  PUSH AX
7  OR   AX, AX       ; SF = işaret biti
8  JNS  pozitif
9  NEG  AX           ; AX = 0019h
▶  PUSH AX           ; PUTC '-' açılımı
▶  MOV  AL, '-'
▶  MOV  AH, 0Eh
▶  INT  10h
▶  POP  AX
15 pozitif: CALL print_num_uns
16 POP  AX           ; AX = FFE7h geri
17 RET
18 print_num ENDP

```


PUTC '-' açılımı: AX yığına, '-' yazılır, AX = 0019h geri gelir.

Adım 5 / 8

DEĞİŞKENLER

AX = 0019h

SP = FFFAh

SF = 0

ÇIKTI

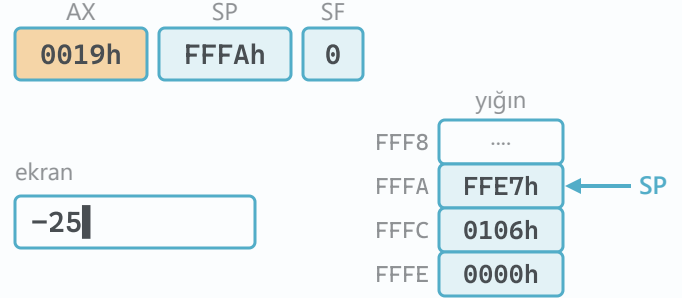
-

Kod İzleme: PRINT_NUM ve Eksi İşareti

```

1  ORG  100h
2  MOV  AX, -25      ; AX = FFE7h
3  CALL print_num
4  RET
5  print_num PROC
6  PUSH AX
7  OR    AX, AX      ; SF = işaret biti
8  JNS   pozitif
9  NEG   AX          ; AX = 0019h
10 PUSH  AX          ; PUTC '-' açılımı
11 MOV  AL, '-'
12 MOV  AH, 0Eh
13 INT  10h
14 POP  AX
► pozitif: CALL print_num_uns
16 POP  AX          ; AX = FFE7h geri
17 RET
18 print_num ENDP

```


`CALL print_num_uns` : 25'in basamakları yazılır (basamak döngüsü PRINT_NUM_UNUS izlemesindekiyle aynıdır; prosedür kullandığı yazmaçları saklar).

Adım 6 / 8

DEĞİŞKENLER

AX = 0019h

SP = FFFAh

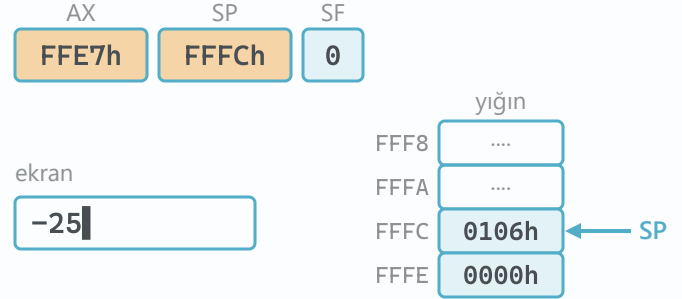
SF = 0

ÇIKTI

-25

Kod İzleme: PRINT_NUM ve Eksi İşareti

```
1 ORG 100h
2 MOV AX, -25      ; AX = FFE7h
3 CALL print_num
4 RET
5 print_num PROC
6 PUSH AX
7 OR  AX, AX      ; SF = işaret biti
8 JNS pozitif
9 NEG AX          ; AX = 0019h
10 PUSH AX         ; PUTC '-' açılımı
11 MOV AL, '-'
12 MOV AH, 0Eh
13 INT 10h
14 POP AX
15 pozitif: CALL print_num_uns
16 ► POP AX        ; AX = FFE7h geri
17 RET
18 print_num ENDP
```


POP AX : AX yeniden FFE7h. Sayı yazdırıldıktan sonra da AX'te durur.

Adım 7 / 8

DEĞİŞKENLER

AX = FFE7h

SP = FFFCh

SF = 0

ÇIKTI

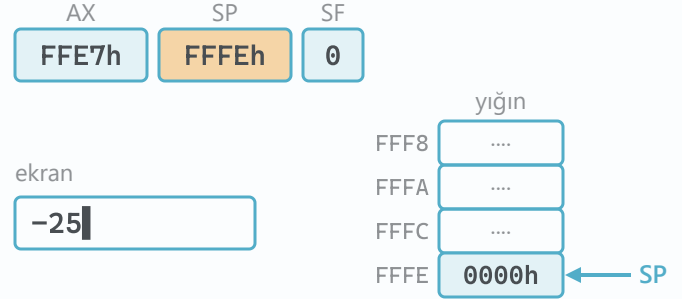
-25

Kod İzleme: PRINT_NUM ve Eksi İşareti

```

1  ORG  100h
2  MOV  AX, -25      ; AX = FFE7h
3  CALL print_num
4  RET
5  print_num PROC
6  PUSH AX
7  OR    AX, AX      ; SF = işaret biti
8  JNS   pozitif
9  NEG   AX          ; AX = 0019h
10 PUSH  AX          ; PUTC '-' açılımı
11 MOV  AL, '-'
12 MOV  AH, 0Eh
13 INT  10h
14 POP  AX
15 pozitif: CALL print_num_uns
16 POP  AX          ; AX = FFE7h geri
17 ► RET
18 print_num ENDP

```


RET'ler: SP = FFEh. Kütüphanedeki PRINT_NUM ayrıca AX = 0 için doğrudan '0' yazar.

Adım 8 / 8

DEĞİŞKENLER

AX = FFE7h

SP = FFEh

SF = 0

ÇIKTI

-25

PROSEDÜRLER

Basamak Ayırma: İki Yöntem

Ölçüt	Yığınli yöntem (10'a böl, it, ters sırayla çek)	Azalan bölen (10 000, 1000, ...)
Bölme sayısı	basamak sayısı kadar	beşe kadar, ayrıca böleni küçültmek için birer bölme
Yığın kullanımı	basamak başına 2 bayt	yalnızca saklanan yazmaçlar
Baştaki sıfırlar	kendiliğinden oluşmaz	bayrakla atlanır
Sabit genişlik (00042)	ek kod gerekir	bayrak kaldırılınca kendiliğinden
Başka taban	bölen 2, 8 ya da 16 yapılır; 16'da 9'dan büyük basamaklar 'A'-'F' olur	bölen dizisi tabana göre değişir (16'da 4096, 256, 16, 1)
Çıkış sırası	basamaklar önce yığına, sonra ters sırayla ekrana	soldan sağa, hesaplandığı anda

İki yöntem de aynı çıktıyı verir: 1205 için iki yöntem de 1, 2, 0, 5 basamaklarını yazar. Seçimi yığın kullanımı, sabit genişlik ve taban gereksinimi belirler.

PROSEDÜRLER

Demo: PRINT_NUM ve PRINT_NUM_UN

AX'e verilen değer (onluk, negatif ya da **h** ekli onaltılık) için iki prosedürün ekrana ne yazacağı gösterilir.

AX
=

-25

-25

32767

8000h

FFFFh

AX

FFE7h

1111 1111 1110 0111

PRINT_NUM

-25

PRINT_NUM_UN

65511

Bit 15 = 1: işaretli yorumda negatif (65511 - 65536 = -25).

Kod İzleme: Sayı Oku ve Yazdır

```
1 include 'emu8086.inc'
2 ORG 100h
3 ► LEA SI, msg1 ; ask for the number
4 CALL print_string ;
5 CALL scan_num ; get number in CX.
6 MOV AX, CX ; copy the number to AX.
7 CALL pthis ; print the following string:
8 DB 13, 10, 'You have entered: ', 0
9 CALL print_num ; print number in AX.
10 RET ; return to operating system.
11 msg1 DB 'Enter the number: ', 0
12 DEFINE_SCAN_NUM
13 DEFINE_PRINT_STRING
14 DEFINE_PRINT_NUM
15 DEFINE_PRINT_NUM_UNS ; required for print_num.
16 DEFINE_PTHIS
17 END ; directive to stop the compiler.
```

LEA SI, msg1 : SI ← msg1 dizgisinin bağlı konumu (offset).

Adım 1 / 9

DEĞİŞKENLER

SI = msg1

CX = 0000h

AX = 0000h

SP = FFFEh

ÇAĞRI YIĞINI

main

ÇIKTI

Kod İzleme: Sayı Oku ve Yazdır

```
1 include 'emu8086.inc'
2 ORG 100h
3 LEA SI, msg1 ; ask for the number
4 ► CALL print_string ;
5 CALL scan_num ; get number in CX.
6 MOV AX, CX ; copy the number to AX.
7 CALL pthis ; print the following string:
8 DB 13, 10, 'You have entered: ', 0
9 CALL print_num ; print number in AX.
10 RET ; return to operating system.
11 msg1 DB 'Enter the number: ', 0
12 DEFINE_SCAN_NUM
13 DEFINE_PRINT_STRING
14 DEFINE_PRINT_NUM
15 DEFINE_PRINT_NUM_UNS ; required for print_num.
16 DEFINE_PTHIS
17 END ; directive to stop the compiler.
```

CALL print_string : dönüş adresi yığına itilir (SP = FFFCh); prosedür DS:SI'deki dizgiyi 0'a kadar yazar.

Adım 2 / 9

DEĞİŞKENLER

SI = msg1

CX = 0000h

AX = 0000h

SP = FFFCh

ÇAĞRI YİĞİNİ

print_string

main

ÇIKTI

Enter the number:

Kod İzleme: Sayı Oku ve Yazdır

```
1 include 'emu8086.inc'
2 ORG 100h
3 LEA SI, msg1 ; ask for the number
4 CALL print_string ;
5 ► CALL scan_num ; get number in CX.
6 MOV AX, CX ; copy the number to AX.
7 CALL pthis ; print the following string:
8 DB 13, 10, 'You have entered: ', 0
9 CALL print_num ; print number in AX.
10 RET ; return to operating system.
11 msg1 DB 'Enter the number: ', 0
12 DEFINE_SCAN_NUM
13 DEFINE_PRINT_STRING
14 DEFINE_PRINT_NUM
15 DEFINE_PRINT_NUM_UN$ ; required for print_num.
16 DEFINE_PTHIS
17 END ; directive to stop the compiler.
```

CALL scan_num : kullanıcı **-25** yazıp Enter'a basar; karakterler ekrana yankılanır.

Adım 3 / 9

DEĞİŞKENLER

SI = msg1

CX = 0000h

AX = 0000h

SP = FFFCh

ÇAĞRI YİĞİNİ

scan_num

main

ÇIKTI

Enter the number: -25

Kod İzleme: Sayı Oku ve Yazdır

```
1 include 'emu8086.inc'
2 ORG 100h
3 LEA SI, msg1 ; ask for the number
4 CALL print_string ;
5 ► CALL scan_num ; get number in CX.
6 MOV AX, CX ; copy the number to AX.
7 CALL pthis ; print the following string:
8 DB 13, 10, 'You have entered: ', 0
9 CALL print_num ; print number in AX.
10 RET ; return to operating system.
11 msg1 DB 'Enter the number: ', 0
12 DEFINE_SCAN_NUM
13 DEFINE_PRINT_STRING
14 DEFINE_PRINT_NUM
15 DEFINE_PRINT_NUM_UN$ ; required for print_num.
16 DEFINE_PTHIS
17 END ; directive to stop the compiler.
```

Dönüş: **CX = FFE7h** = -25 (ikiye tümleyen).
SP yeniden FFEh.

Adım 4 / 9

DEĞİŞKENLER

SI = msg1

CX = FFE7h

AX = 0000h

SP = FFEh

ÇAĞRI YİĞİNİ

main

ÇIKTI

Enter the number: -25

Kod İzleme: Sayı Oku ve Yazdır

```
1 include 'emu8086.inc'
2 ORG 100h
3 LEA SI, msg1 ; ask for the number
4 CALL print_string ;
5 CALL scan_num ; get number in CX.
6 ► MOV AX, CX ; copy the number to AX.
7 CALL pthis ; print the following string:
8 DB 13, 10, 'You have entered: ', 0
9 CALL print_num ; print number in AX.
10 RET ; return to operating system.
11 msg1 DB 'Enter the number: ', 0
12 DEFINE_SCAN_NUM
13 DEFINE_PRINT_STRING
14 DEFINE_PRINT_NUM
15 DEFINE_PRINT_NUM_UN$ ; required for print_num.
16 DEFINE_PTHIS
17 END ; directive to stop the compiler.
```

MOV AX, CX : PRINT_NUM sayıyı AX'te bekler.

Adım 5 / 9

DEĞİŞKENLER

SI = msg1

CX = FFE7h

AX = FFE7h

SP = FFFEh

ÇAĞRI YİĞİNİ

main

ÇIKTI

Enter the number: -25

Kod İzleme: Sayı Oku ve Yazdır

```
1 include 'emu8086.inc'
2 ORG 100h
3 LEA SI, msg1 ; ask for the number
4 CALL print_string ;
5 CALL scan_num ; get number in CX.
6 MOV AX, CX ; copy the number to AX.
7 ► CALL pthis ; print the following string:
8 DB 13, 10, 'You have entered: ', 0
9 CALL print_num ; print number in AX.
10 RET ; return to operating system.
11 msg1 DB 'Enter the number: ', 0
12 DEFINE_SCAN_NUM
13 DEFINE_PRINT_STRING
14 DEFINE_PRINT_NUM
15 DEFINE_PRINT_NUM_UN$ ; required for print_num.
16 DEFINE_PTHIS
17 END ; directive to stop the compiler.
```

CALL pthis : yığına itilen “dönüş adresi” aslında bir sonraki satırdaki **dizginin adresidir**.

Adım 6 / 9

DEĞİŞKENLER

SI = msg1

CX = FFE7h

AX = FFE7h

SP = FFFCh

ÇAĞRI YIĞINI

pthis

main

ÇIKTI

Enter the number: -25

Kod İzleme: Sayı Oku ve Yazdır

```
1 include 'emu8086.inc'
2 ORG 100h
3 LEA SI, msg1 ; ask for the number
4 CALL print_string ;
5 CALL scan_num ; get number in CX.
6 MOV AX, CX ; copy the number to AX.
7 CALL pthis ; print the following string:
8
9 ► DB 13, 10, 'You have entered: ', 0
10 CALL print_num ; print number in AX.
11 RET ; return to operating system.
12 msg1 DB 'Enter the number: ', 0
13 DEFINE_SCAN_NUM
14 DEFINE_PRINT_STRING
15 DEFINE_PRINT_NUM
16 DEFINE_PRINT_NUM_UNS ; required for print_num.
17 DEFINE_PTHIS
18 END ; directive to stop the compiler.
```

PTHis dizgiyi yazar: 13, 10 (yeni satır) ve "You have entered: ". Sonra dönüş adresini 0'ın ötesine taşır.

Adım 7 / 9

DEĞİŞKENLER

SI = msg1

CX = FFE7h

AX = FFE7h

SP = FFFCh

ÇAĞRI YİĞİNİ

pthis

main

ÇIKTI

Enter the number: -25

You have entered:

Kod İzleme: Sayı Oku ve Yazdır

```
1 include 'emu8086.inc'
2 ORG 100h
3 LEA SI, msg1 ; ask for the number
4 CALL print_string ;
5 CALL scan_num ; get number in CX.
6 MOV AX, CX ; copy the number to AX.
7 CALL pthis ; print the following string:
8 DB 13, 10, 'You have entered: ', 0
9 ► CALL print_num ; print number in AX.
10 RET ; return to operating system.
11 msg1 DB 'Enter the number: ', 0
12 DEFINE_SCAN_NUM
13 DEFINE_PRINT_STRING
14 DEFINE_PRINT_NUM
15 DEFINE_PRINT_NUM_UNS ; required for print_num.
16 DEFINE_PTHIS
17 END ; directive to stop the compiler.
```

Dönüş, dizginin **sonrasına** yapılır. **CALL** **print_num** : AX = FFE7h işaretli yazılır.

Adım 8 / 9

DEĞİŞKENLER

SI = msg1

CX = FFE7h

AX = FFE7h

SP = FFFCh

ÇAĞRI YİĞİNİ

print_num

main

ÇIKTI

Enter the number: -25
You have entered: -25

Kod İzleme: Sayı Oku ve Yazdır

```
1 include 'emu8086.inc'
2 ORG 100h
3 LEA SI, msg1 ; ask for the number
4 CALL print_string ;
5 CALL scan_num ; get number in CX.
6 MOV AX, CX ; copy the number to AX.
7 CALL pthis ; print the following string:
8 DB 13, 10, 'You have entered: ', 0
9 CALL print_num ; print number in AX.
10 RET ; return to operating system.
11 msg1 DB 'Enter the number: ', 0
12 DEFINE_SCAN_NUM
13 DEFINE_PRINT_STRING
14 DEFINE_PRINT_NUM
15 DEFINE_PRINT_NUM_UN$ ; required for print_num.
16 DEFINE_PTHIS
17 END ; directive to stop the compiler.
```

RET : DOS'a dönüş. Satır 11–17 veri ve prosedür tanımlarıdır, akışta çalıştırılmaz.

Adım 9 / 9

DEĞİŞKENLER

SI = msg1

CX = FFE7h

AX = FFE7h

SP = FFFEh

ÇAĞRI YİĞİNİ

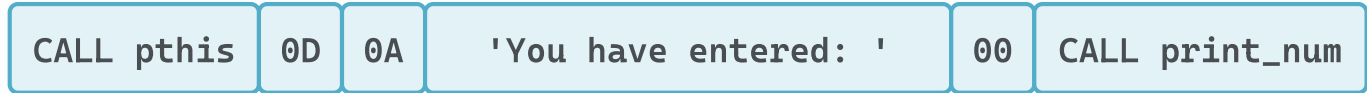
main

ÇIKTI

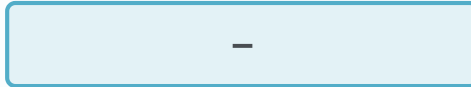
Enter the number: -25
You have entered: -25

PTHS Nasıl Çalışır?

kod kesimi (bellek, soldan sağa artan adres)

yığın:

← SP = FFFEh

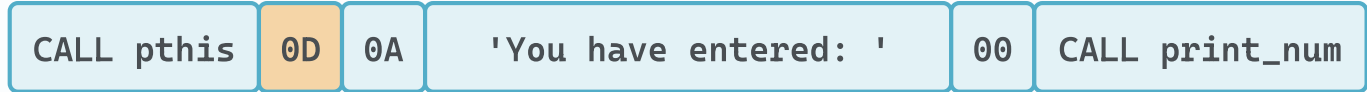
Bellekte `CALL pthis` 'in hemen ardından dizgi baytları gelir; dizgi 0 ile biter.

Adım 1 / 5

Bu teknik, dönüş adresinin yığında saklandığı bilgisine dayanır. Benzer şekilde PRINT makrosu da veriyi kod içine gömer ama `JMP` ile atlar.

PTHS Nasıl Çalışır?

kod kesimi (bellek, soldan sağa artan adres)

yığın:

adres(0Dh)

← SP = FFFCh

CALL, "sonraki komutun" adresini iter. Bu adres, dizginin ilk baytı olan **0Dh**'nin adresidir.

Adım 2 / 5

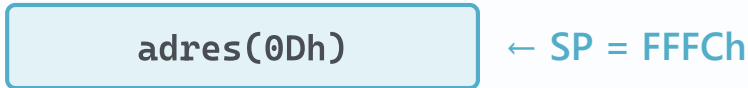
Bu teknik, dönüş adresinin yığında saklandığı bilgisine dayanır. Benzer şekilde PRINT makrosu da veriyi kod içine gömer ama JMP ile atlar.

PTHS Nasıl Çalışır?

kod kesimi (bellek, soldan sağa artan adres)

yığın:

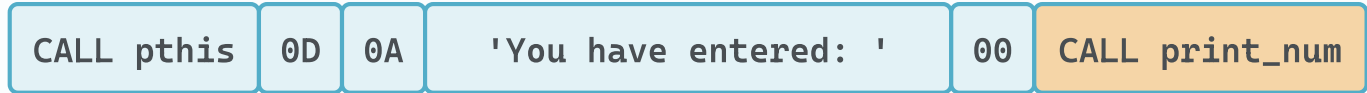
PTHS yığındaki adresi okur ve oradan itibaren baytları 0'a kadar ekrana yazar.

Adım 3 / 5

Bu teknik, dönüş adresinin yığında saklandığı bilgisine dayanır. Benzer şekilde PRINT makrosu da veriyi kod içine gömer ama JMP ile atlar.

PTHS Nasıl Çalışır?

kod kesimi (bellek, soldan sağa artan adres)

yığın: **adres(CALL print_num)** ← SP = FFFCh

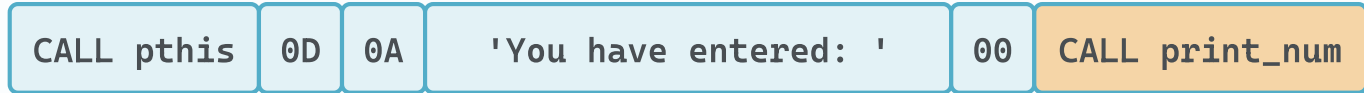
Yığındaki adres, 0 baytının bir ötesiyle değiştirilir: artık **CALL print_num** 'u gösterir.

Adım 4 / 5

Bu teknik, dönüş adresinin yığında saklandığı bilgisine dayanır. Benzer şekilde PRINT makrosu da veriyi kod içine gömer ama **JMP** ile atlar.

PTHis Nasıl Çalışır?

kod kesimi (bellek, soldan sağa artan adres)

yığın:

-

 ← SP = FFFEh

RET : işlemci dizgiyi **atlayıp** CALL print_num 'dan devam eder. Veri komut sanılıp çalıştırılmaz.

Adım 5 / 5

Bu teknik, dönüş adresinin yığında saklandığı bilgisine dayanır. Benzer şekilde PRINT makrosu da veriyi kod içine gömer ama JMP ile atlar.

ÖRNEK PROGRAM

Örnek: İki Sayının Toplamı

```
include 'emu8086.inc'
ORG 100h
CALL scan_num      ; 1. sayı → CX
MOV BX, CX         ; sakla
PUTC 13
PUTC 10            ; alt satır
CALL scan_num      ; 2. sayı → CX
PUTC 13
PUTC 10
MOV AX, BX
ADD AX, CX         ; işaretli toplam
JO  tasma
CALL print_num
RET
tasma: PUTC '?'
RET
DEFINE_SCAN_NUM
DEFINE_PRINT_NUM
DEFINE_PRINT_NUM_UNS
END
```

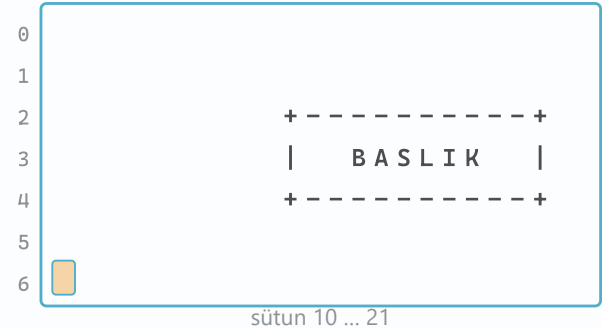
- İkinci SCAN_NUM da sonucu CX'e yazar: birinci sayı önce BX'e alınır.
- Enter yalnızca satır başına döndürür; `PUTC 13` , `PUTC 10` sonraki girdiyi alt satıra taşır.
- `JO` işaretli taşmayı yakalar: $30\ 000 + 5000 = 35\ 000$, 16 bitlik işaretli aralığı (32 767) aşar.

Girdiler	Ekran (son satır)
120, -45	75
-7, -8	-15
30000, 5000	?

ÖRNEK PROGRAM

Örnek: Çerçeveseli Başlık

```
include 'emu8086.inc'
ORG 100h
CALL clear_screen
GOTOXY 10, 2
CALL cizgi
GOTOXY 10, 3
PRINT '| BASLIK |'
GOTOXY 10, 4
CALL cizgi
GOTOXY 0, 6 ; imleç alta
RET
cizgi PROC ; +-----+
PUTC '+'
MOV CX, 10
tire: PUTC '-'
LOOP tire
PUTC '+'
RET
cizgi ENDP
DEFINE_CLEAR_SCREEN
END
```


- Kendi prosedürümüz (`cizgi`) kütüphane makrolarıyla birlikte kullanılır; tanımı RET'ten sonradır.
- Döngüdeki `PUTC '-'` bir kez açılır, 10 kez çalışır: kod 10 kez kopyalanmaz.
- `PUTC` yalnızca AX'i kullanır ve geri yükler; CX'e dokunmadığı için döngü sayacı güvendedir.

ÖRNEK PROGRAM

Sık Yapılan Hatalar

DEFINE_ unutmak

`CALL scan_num` var ama `DEFINE_SCAN_NUM` yoksa derleyici etiketi bulamaz: *undefined* hatası.

DEFINE_'nin yeri

Her `DEFINE_` makrosu `JMP skip_proc_...` ile başlar; programın başına konsa da işlemci gövdeyi atlar. Alışılmış yer yine `RET` ile `END` arasındır.

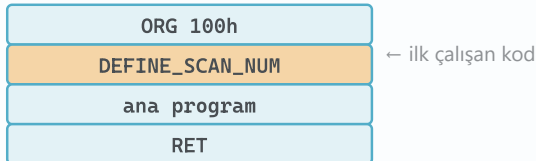
Dizgiyi 0 ile bitirmemek

`PRINT_STRING` ve `PTHS` 0 görene kadar yazar; 0 yoksa bellekteki rastgele baytlar ekrana dökülür.

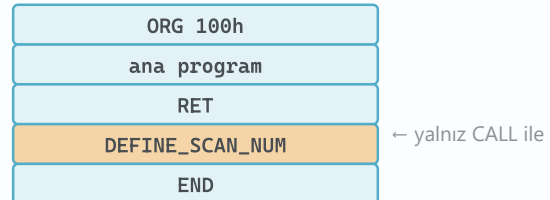
Yazmaçları varsaymak

Prosedürler sonuçlarını belirli yazmaçlarda döndürür (`SCAN_NUM` → `CX`). Başka yazmaçtaki değerin korunduğu belgede yazmıyorsa varsayılmamalıdır.

Yanlış

Doğru

Sayı ve Ekran Hataları

Sonucu AX'te aramak

SCAN_NUM sonucu CX'e yazar.

PRINT_NUM'dan önce `MOV AX, CX` unutulursa AX'teki eski değer yazılır.

İşaretsiz işaretili yazmak

AX = 40 000 (9C40h) PRINT_NUM ile -25536 görünür. 32 767'yi aşabilen işaretsiz değerler PRINT_NUM_UNI ile yazılır.

Enter'dan sonra alt satır beklemek

SCAN_NUM'dan sonra imleç girdinin satır başındadır; sonraki çıktı girilen sayının üstüne yazılır. Araya CR + LF gerekir.

Satır ile sütunu karıştırmak

`GOTOXY 5, 10` imleci 5. sütun, 10. satıra götürür; tersi değil.

Açılımın bozduğu yazmacı vermek

`GOTOXY AL, AH` : makro AH'ye önce 02h yazdığı için satır 02h olur. Konum önce başka yazmaçlara alınır.

Tampon boyunu büyük vermek

DX, tamponun gerçek boyundan büyük verilirse GET_STRING tamponun ardındaki değişkenlerin üstüne yazar.

ÖZET

Özet

INCLUDE

`include 'emu8086.inc'` : önce kaynak klasörü, sonra Inc klasörü aranır.

Makrolar

PUTC, GOTOXY (col, row), PRINT, PRINTN, CURSOROFF, CURSORON: INT 10h üzerine kurulu, kullanıldıkları yere açılır.

Prosedürler

END'den önce `DEFINE_...` , kullanırken `CALL` . Girdi/çıktı yazmaçları: SI, DI, DX, CX, AX.

Sayılar

SCAN_NUM → CX (işaretli); PRINT_NUM AX'i işaretli, PRINT_NUM_UNN işaretsiz yazar.

PTNIS

Dizgi CALL'dan hemen sonra; prosedür dönüş adresini dizginin sonrasına taşır.

Dizgiler

PRINT dizgiyi koda gömer; PRINT_STRING ve PTNIS tek kopya kodla 0 ile biten dizgi yazar; GET_STRING tamponu 0 ile bitirir.

ÖZET

Alıştırmalar

1. Ekranın ortasına (sütun 35, satır 12) "MERKEZ" yazan programı makrolarla yazın.
2. Kullanıcıdan iki sayı okuyup toplamını yazdıran programı yazın.
3. `PRINT` makrosu 10 kez kullanılırsa dizgiler ve döngü kodu kaç kez bulunur? `PRINT_STRING` ile karşılaştırın.
4. `AX = 8000h` iken `PRINT_NUM` ve `PRINT_NUM_UN` ne yazar?
5. `DEFINE_PTHIS` , `ORG 100h` 'nin hemen altına yazılırsa ne olur?
6. Kullanıcının adını `GET_STRING` ile alıp "Merhaba, ad!" yazdırın.

► İpuçları / cevaplar

Kaynaklar

- emu8086 yardım belgeleri: “emu8086.inc — library of common functions” ve “Macros” sayfaları.
- emu8086 kurulumundaki `Inc/emu8086.inc` dosyası (makro ve prosedürlerin kaynak kodu).
- B. B. Brey, *The Intel Microprocessors*, 8. baskı, Pearson, 2009 — prosedürler ve makrolar.
- A. S. Tanenbaum, *Modern Operating Systems*, 3. baskı, Pearson, 2008.

Son

Bölüm 9: emu8086.inc Kütüphanesi

Sonraki bölüm: Bölüm 10: 8086 Pinler · [Terim sözlüğü](#)